

در آیین آغاز به کار
عملیات اجرایی اولین تراموای شهری کشور
در تبریز مطرح شد؛

تراموا؛ الگوی ملی
توسعه حمل و نقل پاک می شود

در صفحه ۸

شنبه ۹ آسفند ماه ۱۴۰۴ سال نوزدهم ۳۵۱۲ قیمت ۵۰۰۰ تومان

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

سرمقاله

۲

آیا زبان های ترکی و آذری یکی هستند؟

طرح نو؛ سردبیر

اشاره: استادی داشتیم که وقتی به زبان فارسی سخن می گفت، لهجهی ترکی اش از هزار فرسخی هویدا بود. همانگونه که استاد مرحوم علامه جعفری با آن لهجه شیرین خود شهره خاص و عام بود، این استاد ما هم در دانشکده حقوق و علوم سیاسی به خاطر علم عظیمش، صراحت زبانش و شیرینی لهجه اش زبانزد خاص و عام، به ویژه فارس زبان ها بود. اما یک حرف استاد همیشه آویزه گوش ما ترک زبان های دانشگاه بود و آن این که «واقعیت امروز نباید ما را از حقیقت گذشته غافل کند» استاد ما با بیان این مطلب می گفت که محققان و پژوهشگران زیادی درباره گذشته تاریخی و فرهنگی منطقه موسوم به آذربایجان تحقیق کرده و قریب به اتفاق معتقدند که این زبانی که ما الان با آن تکلم و ارتباط داریم بعدها بر فرهنگ آذربایجان تحمیل شده است. وی در ادامه می گفت که: «این تحمیل زبان البته تماماً شر نبوده و اگر خوب نظاره کنیم خیرات زیادی برای فرهنگ مردم آذری داشته است مانند اشعار زیبایی که شعرای ترک زبان ما همچون شهریار و... سروده اند و با شنیدن آن همه ایرانیان لذت می برند».....

گزارش

۲

تحلیلی بر مسئله ارتباط میان؛

«پان ترکیسم» و «دالان زنگرور»

طرح نو؛ سردبیر

اندیشه پان ترکیسم که در برخی متون سیاسی با نام پان تورانیسم نیز شناخته می شود، اساساً یک ایدئولوژی ناسیونالیستی و توسعه طلبانه است که آرمان غایی خود را در اتحاد تمامی اقوام و گروه های ترک زبان تحت لوای یک واحد سیاسی و جغرافیایی واحد جستجو می کند. این جریان فکری در طول تاریخ معاصر، به ویژه در قرن بیستم میلادی، فراز و نشیب های بسیاری را تجربه کرده و همواره به عنوان عاملی اثرگذار بر جهت گیری های راهبردی و سیاست های منطقه ای برخی کشورهای همسایه نقش آفرینی کرده است.

در سال های اخیر و به دنبال تحولات ناشی از جنگ دوم قره باغ، مفهوم بحث برانگیز «دالان زنگرور» به عنوان یکی از جدی ترین تجلی های کالبدی این تفکر مطرح شده است. این مفهوم بر ایجاد یک کریدور ارتباطی استراتژیک تاکید دارد که قصد دارد خاک اصلی جمهوری آذربایجان را از طریق استان سیونیک ارمنستان به منطقه نخجوان پیوند دهد. تحقق چنین طرحی نه تنها پیوستگی جغرافیایی میان بخش های مختلف جمهوری آذربایجان را فراهم می کند، بلکه مسیری مستقیم برای اتصال ترکیه به جمهوری آذربایجان و در سطحی وسیع تر، دسترسی به کشورهای ترک زبان آسیای میانه از طریق دریای خزر ایجاد می نماید.

نکته حائز اهمیت و نگران کننده در این میان، طراحی مسیر به گونه ای است که ایران به طور کامل دور زده شده و عملاً مرزهای زمینی و سنتی ایران با ارمنستان که دروازه ورود ایران به قفقاز و اروپا محسوب می شود، مسدود یا مخلوش می گردد. اگرچه اخیراً مداخله ایالات متحده در این مناقشه و پیشنهاد طرح موسوم به «راه ترامپ» که با موافقت نسبی باکو و ایروان همراه بوده، تا حدودی نقش سنتی و کلیدی ترکیه را در معادلات تغییر داده است، اما واقعیت بنیادین....

طرح نو بررسی می کند:

«سرمایه گذاری برای تولید»؛ موتور محرکه ی اقتصاد مقاومتی

در صفحه یک

ورزش

۳

افت عجیب مهاجم های کروات تراکتور؟ کجاست آن گل های قهرمان ساز؟

گزارش

۶

طرح نو بررسی می کند:

هویت بارز ایرانی در زبان «ترکی آذری»

طرح نو بررسی می کند:

«سرمایه گذاری برای تولید»؛ موتور محرکه ی اقتصاد مقاومتی

طرح نو؛ شیوا صفری

سال ۱۴۰۴ را سوی رهبر انقلاب «سال سرمایه گذاری برای تولید» نام گذاری شد. شعارى که به ظاهر ادامه طبیعی سیاست های چند سال اخیر در زمینه ی تمرکز بر تولید و خودکفایی اقتصادی کشور است، اما در باطن، حامل معنایی راهبردی تر و تغییری بنیادین در نگرش توسعه اقتصادی برای ایران بود: «در سال گذشته ما شعار جهش تولید را مشارکت مردم را مطرح کردیم که برای کشور لازم و حیاتی بود، اما حوادث گوناگون مانع تحقق کامل آن شد... بنابراین امسال نیز مسئله اصلی ما اقتصاد است؛ و آنچه به عنوان توقع از دولت و مردم مطرح می کنیم، باز مسئله های اقتصادی است، مربوط به سرمایه گذاری در اقتصاد.» (بیانات رهبری در آغاز سال ۱۴۰۴)

اما با گذشت ۱۰ ماه از این نام گذاری، اکنون پرسشی مطرح است که آیا سرمایه گذاری برای تولید توانسته موتور اقتصاد مقاومتی را روشن کند؟ یا آن گونه که شواهد نشان می دهد، در سایه ی تحریم ها، جنگ ها و تنگنای داخلی، این موتور هنوز در آغاز راه است؟ ایران در سال ۱۴۰۴ با چالش هایی چندلایه مواجه است؛ از تشدید تحریم های مالی و بانکی تا پیامدهای جنگ دوازده روزه ی جبهه صهیونیسم علیه کشور و اکنون حضور تمام قذ نظامی آمریکا در مرزهای ایران گرفته تا کندی رشد بخش خصوصی در سایه ی بوروکراسی و بی ثباتی ارزی. و این مجموعه ی عوامل سبب شده است تا هدف اصلی شعار، یعنی تبدیل سرمایه به «نیروی محرکه تولید»، هنوز به طور کامل متجلی نشود. با این حال، پرسش مهم این است که چرا سرمایه گذاری در بخش تولید، به عنوان راهبردی حیاتی اقتصاد مقاومتی، چنین جایگاهی یافته است؟

چهار دلیل راهبردی برای سرمایه گذاری در تولید

امنیت اقتصادی و جلوگیری از فرار سرمایه ها: وقتی سرمایه گذار اطمینان دارد که سرمایه اش در چرخه واقعی اقتصاد، یعنی تولید کالا و خدمات، بازدهی دارد، دیگر دلیلی برای خروج سرمایه از کشور وجود ندارد. سرمایه ای که در تولید صرف شود، به جای حضور در بازارهای غیرمولد چون ارز و طلا، در خدمت اشتغال

ملی قرار می گیرد.

اشتغالزایی پایدار: هر میلیارد تومان سرمایه گذاری در بخش تولید، می تواند ده ها فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم ایجاد کند. تولید، برخلاف فعالیت های واسطه ای، نه تنها اشتغال می آفریند، بلکه دانش فنی و مهارت کارگران را نیز ارتقا می دهد.

کاهش وابستگی به نفت: اقتصاد مقاومتی بدون رهایی از نفت ممکن نیست. تقویت بخش های مولد مانند صنعت و کشاورزی، باعث می شود که سهم نفت در اقتصاد ملی کاهش یابد و درآمد ارزی کشور متنوع شود.

مهار تورم و ثبات قیمت ها: افزایش تولید به معنای افزایش عرضه کالاهای اساسی و در نتیجه کنترل قیمت هاست. وقتی عرضه بر تقاضا پیشی گیرد، اقتصاد به صورت طبیعی به سمت تعادل و کاهش تورم حرکت می کند.

چالش های پیش رو برای تحقق شعار سال

اما راه تحقق «سرمایه گذاری برای تولید» صاف و هموار نیست. موانع جدی همچنان در مسیر قرار دارند که باید با اصلاح سیاست ها و اراده ملی بر آنها غلبه کرد. از جمله:

نرخ سود بانکی بالا: در حالی که در بسیاری از کشورها، نرخ واقعی سود بانکی ۲ تا ۴ درصد است، در ایران

عملکرد هماهنگ دولت، بخش خصوصی و نظام بانکی است. راهکارهای کلیدی را می توان در سه محور خلاصه کرد:

تسهیل شرایط سرمایه گذاری: ایجاد پنجره واحد سرمایه گذاری برای حذف بروکراسی های زائد، اصلاح نظام مالیاتی برای صنایع تولیدی، و تضمین امنیت حقوقی سرمایه گذاران داخلی و خارجی می تواند نخستین گام مؤثر باشد.

حمایت های مالی هوشمند: تأسیس صندوق توسعه تولید با مشارکت بخش خصوصی، اعطای تسهیلات ارزی و ریالی با نرخ ترجیحی، و گسترش بازار سرمایه برای تأمین مالی پروژه های صنعتی از دیگر اقدامات ضروری است. دولت باید از نگاه پارانهای به تولید عبور کرده و به سمت حمایت ساختاری و پایدار حرکت کند.

بهبود فضای کسب و کار و مبارزه با قاچاق: کاهش مراحل صدور مجوز، مبارزه مؤثر با قاچاق کالا، و ایجاد مناطق ویژه اقتصادی با تمرکز بر تولید داخلی، محیط فعالیت کارآفرینان را امن تر و قابل پیش بینی تر می سازد. تجربه ی کشورهای موفق در توسعه ی تولید، می تواند برای ایران الهام بخش باشد. چین، کره جنوبی و حتی کشوری مانند ترکیه در نیم قرن اخیر مسیر مشابهی را طی کرده اند. همه آنها با تمرکز بر جذب سرمایه در بخش های مولد، ایجاد زیرساخت های صنعتی و حمایت هدفمند از صادرات، توانسته اند اقتصاد خود را متحول کنند. وجه مشترک این کشورها، وجود «نقشه راه بلندمدت و ثبات اقتصادی» است؛ چیزی که ایران نیز بدان نیاز دارد. سرمایه گذاری بدون ثبات، همانند بذری است که در زمین لرزان کاشته شود.

نه پایان باید گفت که سال «سرمایه گذاری برای تولید» در یک شعار موقت، بلکه نقطه عطفی در اقتصاد سیاست محور ایران است و تحقق آن نیازمند سه عنصر کلیدی اعتماد ملی، ثبات اقتصادی و مشارکت همگانی است. اگر دولت ها بتوانند ثبات اقتصادی را حفظ کنند، مردم با اعتماد سرمایه خود را به تولید خواهند آورد. و اگر قوانین حمایتی به درستی اجرا شوند، بخش خصوصی به جای سوداگری، به کارآفرینی خواهد پرداخت. و در این صورت، «اقتصاد مقاومتی» نه یک مفهوم نظری، بلکه واقعیتی تجربه شده در زندگی روزمره مردم خواهد شد.

نرخ های بیش از ۲۰ درصد رایج است. این شرایط، تولید را از آغاز ناکارآمد می کند، زیرا هیچ فعالیت مولدی نمی تواند سودی بالاتر از هزینه مالی خود داشته باشد. نتیجه این وضعیت، ترجیح سپرده گذاری بانکی و سوداگری بر فعالیت تولیدی است.

تأمین مواد اولیه و محدودیت های تحریم: تحریم های جهانی، واردات مواد اولیه با کیفیت را دشوار کرده است. صنایع داخلی گاه با کمبود مواد اولیه و قطعات مواجه اند و این باعث افت کیفیت و افزایش هزینه تمام شده می شود. اما همه مشکلات از بیرون نیست؛ سیاست گذاری نادرست و تخصیص نامناسب ارز نیز سهمی جدی در این نابسامانی دارد.

بوروکراسی و نوسانات ارزی:

کاغذبازی های بی پایان، مجوزهای متعدد و روندهای اداری طولانی، سرمایه گذار را خسته می کند. نوسانات نرخ ارز هم محاسبات اقتصادی تولیدکنندگان را پرهم می زند و ریسک سرمایه گذاری را بالا می برد. این دو عامل در کنار ضعف ثبات اقتصادی، همچنان تولید را آسیب پذیر نگه داشته اند.

راهکارهای عملیاتی برای تحقق شعار سال

تحقق سرمایه گذاری برای تولید، بیش از هر چیز نیازمند

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق خبر داد:

بهره برداری از ۹۸ درصد پروژه های صنعت برق تبریز در سال جاری

طرح نو؛ گروه خبر

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تبریز از رشد ۹۸ درصدی حجم پروژه های به بهره برداری رسیده در سال ۱۴۰۴ خبر داد و اعلام کرد: امسال بیش از ۱۴ هزار میلیارد ریال پروژه در حوزه توسعه و بهسازی شبکه برق تبریز افتتاح شده است.

اکبر فرج نیا با اعلام این خبر افزود: پروژه هایی که از تبدیل گسترده کابل های مسی به خودنگهدار تا نوسازی ۷۲ هزار چراغ روشنایی معابر با چراغ های فوق کم مصرف LED را شامل می شود و گامی مهم در مسیر افزایش پایداری شبکه و کاهش مصرف انرژی به شمار می رود.

وی از رشد قابل توجه حجم پروژه های عمرانی و توسعه ای این شرکت در سال جاری خبر داد و اظهار کرد: طی سال گذشته در مجموع ۷ هزار و ۲۱۷ میلیارد ریال پروژه در مناطق تحت پوشش تبریز در بخش توزیع افتتاح و به بهره برداری رسید که این رقم در سال جاری به ۱۴ هزار و ۷۲۴ میلیارد ریال افزایش یافته است.

وی با بیان اینکه این آمار نشان دهنده رشد حدود ۹۷٫۷ درصدی پروژه ها نسبت به سال گذشته است، افزود: با احتساب سرمایه گذاری بخش خصوصی، مجموع حجم پروژه های اجرا شده و در دست بهره برداری به ۱۶ هزار و ۳۲۰ میلیارد ریال می رسد که بیانیگر جهش قابل توجه در توسعه زیرساخت های برق منطقه است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تبریز یکی از شاخص ترین طرح های اجرا شده را پروژه تبدیل شبکه کابل مسی به کابل خودنگهدار عنوان کرد و گفت: تاکنون یک هزار و ۳۱۸ کیلومتر از شبکه مسی با اعتباری بالغ بر ۷۷۰ میلیارد تومان به کابل خودنگهدار تبدیل و به بهره برداری رسیده است. این طرح نقش مهمی در کاهش تلفات انرژی، افزایش پایداری شبکه و ارتقای ایمنی دارد.

فرج نیا همچنین به اجرای گسترده طرح بهینه سازی روشنایی معابر اشاره کرد و افزود: در قالب این طرح، ۷۲ هزار چراغ روشنایی بر مصرف به چرخه های فوق کم مصرف LED تبدیل شده است که علاوه بر صرفه جویی قابل توجه در مصرف انرژی، به کاهش هزینه های نگهداری و ارتقای کیفیت روشنایی منجر شده است.

نقل از شرکت توزیع نیروی برق تبریز در روز چهارشنبه ۶ آسفند، وی تأکید کرد: تداوم این روند توسعه ای با هدف افزایش قابلیت اطمینان شبکه، پاسخگویی به رشد مصرف و ارائه خدمات پایدار و باکیفیت به مشترکان در دستور کار جدی شرکت قرار دارد.

سیاست

باکو و ایروان برای صلح آماده می‌شوند؛

چگونه می‌توان بر نفرت میان خلق‌ها غلبه کرد؟

طرح نو؛ محرم زینالوف

باکو و ایروان احتمالاً در سال جاری میلادی توافق صلحی را امضا خواهند کرد که به پیش از سه دهه مناقشه پایان می‌دهد. با این حال، نمی‌توان گفت تمام ارمنی‌ها و آذربایجانی‌ها برای این رویداد آماده‌اند. در نوامبر ۲۰۲۵، در جریان مسابقه موسیقی «ستاره جاده ابریشم» در قزاقستان، سمیرا افندی، داور و خواننده آذربایجانی، امتیاز کامل (۱۲) را به سارو گنورگیان، خواننده ارمنی داد و او را در آغوش گرفت. با وجود حمایت پدر جانباز سمیرا، او در بازگشت به باکو با موجی از حملات مواجه شد و یک مجری تلویزیون از او خواست از خانواده شهدا عذرخواهی کند؛ درخواستی که سمیرا با این استدلال که «مردم بالاخره روزی آشتی خواهند کرده، آن را رد کرد.

ریشه‌های این نفرت عمیق است. مناقشه پیش از فروپاشی شوروی با کشتار ارمنه در سومقایت (۱۹۸۸) و اخراج متقابل شهروندان آغاز شد و در سال ۱۹۹۲ به یک جنگ تمام‌عیار انجامید. ارمنستان پیروز جنگ اول (۱۹۹۲–۱۹۹۴) و آذربایجان پیروز جنگ دوم (۲۰۲۰) بود. در این ۳۰ سال، نسلی کامل با نفرت و بدون دیدن مردمان همسایه بزرگ شد. آنتای گویوشوف، جامعه‌شناس، معتقد است دولت آذربایجان در طول سه دهه تصویر «ارمنی وحشی» را خلق کرده و اکنون خود به گروگان این روایت تبدیل شده است.

هر دو طرف با نادیده گرفتن حقایق تلخ، تنها قصد دارند چهره‌ای قربانی از خود به نمایش بگذارند. ارمنه کشتار مارس ۱۹۸۸ باکو را به یاد می‌آورند و آذربایجانی‌ها کشتار سپتامبر همان سال را. باکو تلاش می‌کند مفسر کشتار سومقایت را خود ارمنه جلوه دهد و ایروان نیز تئوری‌هایی مبنی بر نقش آذربایجانی‌ها در قتل‌عام خوجالی (۱۹۹۲) مطرح می‌کند. بوریس ناساوردیان، روزنامه‌نگار، یادآور می‌شود که این کینه‌توزی در ورزش نیز مشهود است؛ جایی که پیروزی یک ورزشکار بر رقیب همسایه برای کسب مقام هفدهم، از مدال نقره ارزش بیشتری پیدا می‌کند.

در سطح کلان دیپلماتیک، با میانجی‌گری دونالد ترامپ در آگوست ۲۰۲۵، رهبران دو کشور متن توافق صلحی را برای چشم‌پوشی از ادعاهای ارضی تأیید کردند. اعضای نهایی در گرو تغییر قانون اساسی ارمنستان است. نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان که مسیر طولانی از رخصیدن در شوشا تا تشکر از باکو بابت باز کردن مسیرهای ترانزیتی را طی کرده، با نمایش نقشه‌های دقیق اعلام کرد ایروان هیچ ادعایی فراتر از مرزهای خود ندارد. در پی این تغییر رویکرد، در نوامبر ۲۰۲۵ باکو اجازه ترانزیت کالا به ارمنستان را صادر کرد و در دسامبر فروش بنزین به این کشور را آغاز نمود.

در مقابل، الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان، همچنان از جایگاه پیروز میدان، لفاظی‌های جنگ‌طلبانه را حفظ کرده است. وی در نوامبر گذشته با استناد به نقشه‌های اوایل قرن بیستم، دریاچه سوان ارمنستان را با نام ترکی «گویچه» خواند و به طرح ادعاها درباره «آذربایجان غربی» (خاک ارمنستان) ادامه داد. در ماه دسامبر، پاشینیان پیشنهاد کرد در ازای پایان دادن به کمپین «آذربایجان غربی» توسط باکو، ایروان نیز از درخواست بازگشت ارمنه قره‌باغ (که در سپتامبر ۲۰۲۳ منطقه را ترک کردند) چشم‌پوشی کند؛ پیشنهادی که علی‌اف هنوز به آن پاسخی نداده است.

در عرصه مدنی، بدبینی دولت‌ها به طرح‌های صلح‌طلبانه معضلی جدی است. اگرچه در پاییز ۲۰۲۵ هیئت‌های جامعه مدنی دو کشور در ایروان و باکو دیدار کردند، اما به گفته آنتای گویوشوف، در حالی که هیئت ارمنی شامل چهره‌های مستقل بود، هیئت آذربایجانی تنها از افراد وابسته به دولت تشکیل می‌شد، چرا که باکو دشمن هرگونه ابتکار مستقل است.

نظرسنجی مؤسسه بین‌المللی جمهوری‌خواه (IRI) در اکتبر ۲۰۲۴ نشان می‌دهد بیش از نیمی از ارمنه از ایده صلح با آذربایجان حمایت می‌کنند، هر چند ۲۸ درصد آن را مطلوب اما دست‌نیافتنی می‌دانند. در آذربایجان چنین نظرسنجی‌ای برگزار نشده است.

لارنس پروتز، کارشناس چتم‌هاوس، روند نزدیک شدن نخبگان حاکم را «ناپوسته اما تا همین اواخر غیرقابل تصور» می‌داند. او و مارک کریگوریان (روزنامه‌نگار) معتقدند صلح پایدار نیازمند مفهوم «صلح روزمره» است. آن‌ها با یادآوری بازار عمده‌فروشی «ساداخلو» در مرز گرجستان و ارمنستان در اوایل دهه ۲۰۰۰ تأکید می‌کنند که بهترین مسیر برای آشتی خلق‌ها، باز کردن راه‌ها و اجازه دادن به مردم عادی برای تجارت و گفتگوی مستقیم است؛ اگر دولت‌ها مانع تراشی نکنند، مردم پرآگمتیسم خاص خود را برای همزیستی پیدا خواهند کرد.

گزارش

تحلیلی بر مسئله‌ی از تباط میان؛

«پان‌ترکیسم» و «دالان زنگزور»

طرح نو؛ سردبیر

اندیشه پان‌ترکیسم که در برخی متون سیاسی با نام پان‌تورانیسم نیز شناخته می‌شود، اساساً یک ایدئولوژی ناسیونالیستی و توسعه‌طلبانه است که آرمان غایی خود را در اتحاد تمامی اقوام و گروه‌های ترک‌زبان تحت لوای یک واحد سیاسی و جغرافیایی واحد جستجو می‌کند. این جریان فکری در طول تاریخ معاصر، به ویژه در قرن بیستم میلادی، فراز و نشیب‌های بسیاری را تجربه کرده و همواره به عنوان عاملی اثرگذار بر جهت‌گیری‌های راهبردی و سیاست‌های منطقه‌ای برخی کشورهای همسایه نقش‌آفرینی کرده است.

در سال‌های اخیر و به دنبال تحولات ناشی از جنگ دوم قره‌باغ، مفهوم بحث‌برانگیز «دالان زنگزور» به عنوان یکی از جدی‌ترین تجلی‌های کالبدی این تفکر مطرح شده است. این مفهوم بر ایجاد یک کریدور ارتباطی استراتژیک تأکید دارد که قصد دارد خاک اصلی جمهوری آذربایجان را از طریق استان سیونیک ارمنستان به منطقه نخچوان پیوند دهد. تحقق چنین طرحی نه تنها پیوستگی جغرافیایی میان بخش‌های مختلف جمهوری آذربایجان را فراهم می‌کند، بلکه مسیری مستقیم برای اتصال ترکیه به جمهوری آذربایجان و در سطحی وسیع‌تر، دسترسی به کشورهای ترک‌زبان آسیای میانه از طریق دریای خزر ایجاد می‌نماید.

نکته حائز اهمیت و نگران‌کننده در این میان، طراحی مسیر به گونه‌ای است که ایران به طور کامل دور زده شده و عملاً مرزهای زمینی و سنتی ایران با ارمنستان که دروازه ورود ایران به قفقاز و اروپا محسوب می‌شود، مسدود یا مخدوش می‌گردد. اگرچه اخیراً مداخله ایالات متحده در این مناقشه و پیشنهاد طرح موسوم به «راه ترامپ» که با موافقت نسبی باکو و ایروان همراه بوده، تا حدودی نقش سنتی و کلیدی ترکیه را در معادلات تغییر داده است، اما واقعیت بنیادین غیرقابل انکار باقی مانده است. دالان زنگزور، چه تحت عناوین فنی

طرح نو؛ سردبیر

اشاره: استادی داشتیم که وقتی به زبان فارسی سخن می‌گفت، لهجه‌ی ترکی‌اش از هزار فرسخی هویدا بود. همان‌گونه که استاد مرحوم علامه جعفری با آن لهجه شیرین خود شهره خاص و عام بود، این استاد ما هم در دانشکده حقوق و علوم سیاسی به خاطر علم عظیمش، صراحت زبانش و بهترین لهجه‌اش زبانزد خاص و عام، به ویژه فارس زبان‌ها بود. اما یک حرف استاد همیشه آویزه گوش ما ترک‌زبان‌های دانشگاه بود و آن این که «واقعیت امروز نباید ما را از حقیقت گذشته غافل کند» استاد ما با بیان این مطلب می‌گفت که محققان و پژوهشگران زیادی درباره گذشته تاریخی و فرهنگی منطقه موسوم به آذربایجان تحقیق کرده و قریب به اتفاق معتقدند که این زبانی که ما الان با آن تکلم و ارتباط داریم بعدها بر فرهنگ آذربایجان تحمیل شده است.

وی در ادامه می‌گفت که: «این تحمیل زبان البته تماماً شر نبوده و اگر خوب نظاره کنیم خیرات زیادی برای فرهنگ مردم آذری داشته است مانند اشعار زیبایی که شعرای ترک‌زبان ما همچون شهریار و… سروده‌اند و با شنیدن آن همه ایرانیان لذت می‌برند.

با این مقدمه و باسفارشی که از استاد به ما رسیده بود، می‌خواهم یادداشتی برای زبان مادری‌ام بنویسم؛ زبانی که در نتیجه‌ی حضور قبایل مختلف ترک شاهد دگرگشت و تغییر شده، اما همین هم برای ما نعمتی است که باید با جان و دل از آن محافظت و مراقبت کنیم. یادداشتم را با این سوال و پاسخ بدان آغاز می‌کنم که آیا زبان ترکی و زبان آذری یکی هستند؟

استاد یار شاطر در دانشنامه ایران و اسلام در صفحه ۶۱ می‌نویسد: «زبان قدیم‌تر مردم آذربایجان، شعبه‌ای از زبان‌های ایرانی بوده است که به مناسبت انتساب به آذربایجان، آذری خوانده می‌شود و بعضی از واژه‌ها و جمله‌های آن در کتاب‌های جغرافیا باقی‌مانده و برخی نیز در بعضی ده‌ها و نقطه‌های دوردست هنوز وجود دارد».

منظور یارشاطر از برخی ده‌ها و نقطه‌های دوردست احتمالاً روستاهایی مانند: کربنگان در بخش وززقان؛ کلاسور و خونیه رود در کلپیر؛ گلین‌قیه در مرند؛ عنبران در نمین اردبیل؛ بیشتر دهات شاهرود خلیخال من جمله آسکستان، اسبو،

درو، کلور، شال، دیز، کرین، لرد، کهل، طهارم، گلوزان، گیلوان، گندم آباد و همچنین کرتق در خورش رستم و کجل؛ در بیشتر روستاهای طارم علیا مانند نوکیان، سیاهرود، کلاسر، هزاررود، جمال‌آباد، باکلور، چرزه و جیش‌آباد؛ رامند در جنوب و جنوب غربی قزوین (تاکستان، چال و اسفرورین، خیارج، خوزنیز، دانشفان، ابراهیم‌آباد و سگرآباد)؛ طالش از اله بخش محله و شاندرمین در جنوب تا طالش در کشور آذربایجان و… است. این مردمان آذربایجانی تا همین اواخر به زبانی سخن می‌گفتند که مردم قدیم منطقه بدان تکلم داشتند.

فهم این حقیقت (سخن گفتن مردم آذربایجان به زبان آذری – پهلوی) را علاوه بر رجوع به مناطقی که در بالا نامی از آنها رفت، با مراجعه به کتاب‌های مختلف تاریخی و جغرافیایی نخستین قرن‌های اسلامی، می‌توان درک کرد. مانند گفته‌ی این‌مقفع (متوفی ۱۴۲ هجری/ ۷۵۹ میلادی) به نقل از ابن‌ندیم (قدیمی‌ترین مرجع در این مورد) که زبان آذربایجان را پهلوی(الفهلویه)، منسوب به فله، یعنی سرزمینی شامل اصفهان، ری، همدان، ماه نهاوند و آذربایجان، می‌شمارد(الفهرست، به کوشش فولگ، ۱۳). همین حقیقت درباره زبان آذری را در دیگر کتاب‌های قدیمی مانند: «معجم البلدان» یاقوتی، «مفاتیح العلوم» خوارزمی، «البلدان» یعقوبی و… هم می‌توان یافت.

این‌حوقل(متوفی ۳۷۱ هجری/ ۹۸۱ میلادی) در این ارتباط نوشته است: «زبان مردم آذربایجان و بیشتر مردم ارمنستان ایرانی(الفارسیه) است که آن‌ها را به هم پیوند می‌زند و عربی نیز

نفوذ ترکی در آذربایجان

نخستین گروه از مردمان متعصب و جنگجوی ترک، همزمان با حکومت محمود غزنوی به آذربایجان راه یافتند (ابن اثیر، حوادث سال ۴۲۰). اما از زمان تسلط سلجوقیان بود که قبیله‌های ترک با تعدادی بیش‌تر به آذربایجان

آیا زبان‌های ترکی و آذری یکی هستند؟

روی آوردند به طوری که با ادامه‌ی تسلط ترکان در دوران اتابکان عده‌ی آنان زیاد شد و در دوران مغولان، که بیش‌تر لشکریان آن‌ها ترک‌نژاد بودند و آذربایجان را تختگاه خود قرار دادند، نفوذ ترکان بیش‌تر و بیش‌تر شد. اما در شرایط کاملاً طبیعی، حضور این تعداد از ترکان هم قاعدتاً نباید زبان یک مردم را تغییر دهد؛ پس چه شد که ترکان کم تعداد، زبان مردمان بی‌شمار را تغییر دادند؟ با توجه به این که وضعیتی مشابه را ما در شهرهای مرکزی کشور هم داشتیم؛ مثلاً سلجوقیان بیش از چند دهه و قبل از عزیمت به آذربایجان و در ادامه هجوم به فلات آتاتولی، در شهرهای مرکزی ایران توطن گزیده بودند؛ و یا مغولان در شهرهای خراسان هم حضوری فعال داشتند؛ پس چرا آن مناطق دچار دگرگشت زبان نشدند؟!

به نظر باید رویداد دگرگشت زبان آذربایجان را بعد از این تواریخ جستجو کرد؛ و در زمانی که در نتیجه‌ی آشوب‌های بین برافتادن مغولان و برخاستن صفویان در آذربایجان، عده‌ی بیش‌تری از لشکریان ترک به آذربایجان سرازیر شده و در آن‌جا موطن گزیدند. حکومت آق‌قویونلوها و قره‌قویونلوها در آذربایجان در همین فاصله، زبان آذری را بیش از پیش تضعیف کرد. و در نهایت حکومت صفویه که ساختار اصلی سپاه آن‌ها از ترکان بودند و در ادامه حکومت قاجارها، آخرین میخ‌ها را به تابوت زبان آذری زدند.

اما نکته مهم در این خصوص که باید بدان توجه شود این که زبان آذری به طور کامل از بین نرفته، بلکه در ترکیب با زبان ترکی وارداتی، زبانی جدید به وجود آمده با نام زبان «ترکی آذری» که با «زبان ترکی» و «زبان آذری پهلوی» متفاوت است. و در نهایت و در پاسخ به سوال ابتدایی این نوشتار، باید گفت که؛ با این که زبان آذری [باستان] با زبان ترکی[فوزی] متفاوت است، اما زبان ترکی آذری[مروزین] تلفیقی از لغات و کلمات آذری[باستان] با ساختار زبانی ترکی[فوزی] است. و برای درک بهتر این مدعا همین بس که بدانیم، با ریشه‌یابی بیش از شش هزار کلمه رایج در زبان «ترکی آذری» (زبان فعلی آذربایجان) به زبان قدیم مردم آذربایجان (آذری– پهلوی) خواهیم رسید. پس زبان قدیم آذربایجان مستور و پنهان در زبان فعلی آذربایجان است و باید از گزند زبان‌های ترکی کشورهای همسایه در امان بماند. چون این زبان شیرین، به بخشی از هویت یک آذربایجانی ایرانی تبدیل شده است.

اهداف ترکیه:

اهداف ترکیه از ایجاد دالان زنگزور قطعاً فراتر از اهداف صرف ناسیونالیستی است. برای مثال، ترکیه به دنبال تقویت موقعیت ژئوپلیتیکی خود در منطقه، افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری و ایجاد یک کریدور انرژی است. در واقع در پشت این جریان باید یک ایدئولوژی امپریالیستی را جستجو کرد!

مواضع کشورهای منطقه:
ایجاد دالان زنگزور به میدان تقابل منافع و دیدگاه‌های متضاد قدرت‌های منطقه‌ای تبدیل شده است. ایران با تأکید بر حفظ مرزهای تاریخی و ژئوپلیتیک، هرگونه تغییر در جغرافیای سیاسی منطقه که منجر به قطع دسترسی مستقیمش به ارمنستان شود را خط قرمز خود می‌داند. از سوی دیگر، روسیه علی‌رغم تمایل به نظارت بر این مسیر طبق توافقات پیشین، با احتیاط میان منافع باکو و ملاحظات راهبردی خود گام برمی‌دارد. در این میان، هر بازیگری می‌کوشد با ابزارهای دیپلماتیک و نظامی، از تحقق سناریوهایی که منجر به انزوای ژئوپلیتیکی یا کاهش نفوذ ستی‌اش در قفقاز جنوبی می‌شود، قاطعانه جلوگیری کند.

محدودیت‌های عملی:
تحقق دالان زنگزور با سد محکمی از چالش‌های عملیاتی و پیچیدگی‌های سیاسی روبروست. این طرح صرفاً یک پروژه راه‌سازی نیست، بلکه کلافی سردرگم از تضاد منافع قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است. اجرای آن به متغیرهای متعددی از جمله توافقات نهایی مرزی، تقسیم‌های امنیتی بین‌المللی و بویژه حفظ تمامیت ارضی ارمنستان بستگی دارد. مخالفت قاطع بازیگرانی چون ایران با تغییر مرزهای ژئوپلیتیک و تداخل منافع روسیه و غرب در قفقاز، این مسیر را به پروژه‌ای پرخطاره تبدیل کرده است که فعلاً در بن‌بست ملاحظات راهبردی و موانع حقوقی سیاسی گرفتار مانده است.

در پایان باید متذکر شد؛ هر چند ارتباط بین پان‌ترکیسم و دالان زنگزور قابل انکار نیست، اما نمی‌توان این مسئله را به سادگی به یک طرح بزرگ برای ایجاد یک امپراتوری ترک محدود کرد. عوامل متعدد دیگری نیز در این موضوع دخیل هستند و تحلیل دقیق‌تر آن نیازمند بررسی همه جانبه و بدون تعصب است.

کالاهای مختلف درآمد قابل توجهی کسب می‌کند. ایجاد دالان زنگزور می‌تواند این درآمد‌ها را کاهش دهد.

۶– افزایش نامنی در منطقه: ایجاد این دالان ممکن است به تشدید رقابت‌ها و تنش‌ها در منطقه‌ی قفقاز منجر و امنیت منطقه را به خطر بیندازد.

۷– نقض تمامیت ارضی ارمنستان: ایجاد دالان زنگزور به معنای نقض تمامیت ارضی ارمنستان است و این امر می‌تواند به بی‌ثباتی در منطقه دامن بزند.

۸– تضعیف روابط ایران با ارمنستان: ایجاد دالان زنگزور می‌تواند به روابط ایران و ارمنستان آسیب برساند.

در مجموع، ایران به دلایل مختلفی از جمله حفظ موقعیت ژئوپلیتیکی، تضمین امنیت ملی، حفظ روابط با ارمنستان و جلوگیری از کاهش درآمد‌های ناشی از ترانزیت، با ایجاد دالان زنگزور مخالفت می‌کند.

ارتباط پان‌ترکیسم و دالان زنگزور

به نظر چنین می‌رسد که ایجاد دالان زنگزور بخشی از یک طرح بزرگ‌تر به نام پان‌ترکیسم است و هدف از آن، ایجاد یک بلوک بزرگ ترک‌زبان تحت رهبری ترکیه است. طرفداران این نظریه معتقدند که با ایجاد این دالان، نفوذ ترکیه در منطقه‌ی قفقاز افزایش یافته و به تدریج به سایر مناطق ترک‌نشین نیز گسترش خواهد یافت. اما آیا این ادعا واقعاً صحیح است؟ برای پاسخ به این سوال، باید به چند نکته توجه کرد:

تعریف پان‌ترکیسم: پان‌ترکیسم یک ایدئولوژی پیچیده است که تعاریف متفاوتی از آن ارائه شده است. برخی آن را در حد یک ایدئولوژی ناسیونالیستی محدود و برخی دیگر به عنوان یک ایدئولوژی امپریالیستی تلقی می‌کنند. که از دید نگارنده، این جریان، هر دو ایدئولوژی (ناسیونالیستی و امپریالیستی) را ذیل افکار خود پرورانده است!

افت عجیب مهاجم‌های کروات تراکتور؛ کجاست آن گل‌های قهرمان‌ساز؟

طرح‌نو؛ گروه ورزش اشتراکالی و دروازدار در فصل گذشته با گل‌های‌شان تراکتور را به اولین قهرمانی در لیگ برتر رسانند اما در این ماه‌ها اصلاً اوضاع خوبی ندارند. تراکتور خلاف وضعیت خوبی که در لیگ نخستین دارد و به عنوان تیم سوم راهی مرحله یک‌هشتم می‌رسد. جدایی عجیب دراگان اسکوپچیک کاری کرد تا تیمی‌ها به سراغ گزینه‌ای غیر منتظره بروند و با محمد ربیعی قرارداد ببندند. آن‌ها در هفته بیست‌ودوم برابر میزبان خود ملوان با نتیجه ۱-۱ متوقف شدند و فرصت صدرنشینی را از کف دادند. یکی از مهم‌ترین مشکلات مدافع عنوان قهرمانی در این هفته‌ها افت بخش قابل توجهی از عناصر تهاجمی این فصل و خصوصاً ۲ مهاجم کروات‌شان است که قبلاً قیل جزو ارکان اصلی موفقیت تیمی‌ها بودند.

تومیسلاو اشتراکالی

مهاجم ۲۹ ساله تراکتور پس از افتی که در نیم‌فصل دوم لیگ قبلی داشت و جای خود را در ترکیب اصلی به دروازدار تازه‌وارد داد، این فصل را با شرایطی خوب آغاز کرد. او مرد اول سوپر جام بود و فارغ از پناهایی که گرفت، گل قهرمانی را هم به ثمر رساند. تومیسلاو در جدال برابر شباب‌الاهلی در هفته اول لیگ نخستین زنده تنها گل تیمش بود اما ناگهان پس از آن از نظر کیفی حسابی به مشکل

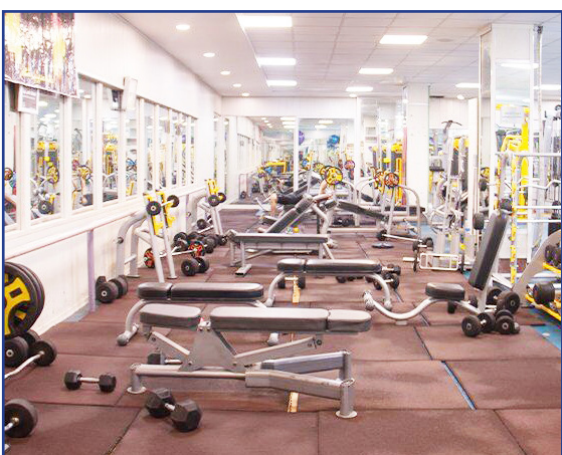
مسئول امور باشگاه‌های ورزشی استان عنوان کرد:

فعالیت ۱۶۰۰ باشگاه ورزشی در استان آذربایجان شرقی

رتبه بندی باشگاه‌های ورزشی یکی از دغدغه‌های فعالین این بخش است که با تمهیدات صورت گرفته از طرف وزارت ورزش و جوانان این فرآیند در حال انجام است و روند خوبی را طی می‌کند. وی با بیان اینکه طبق دستورالعمل رتبه بندی باشگاه‌های ورزشی، تعرفه آنها هم ابلاغ شده است، افزود: بر عملکرد باشگاه‌های ورزشی به منظور رعایت تعرفه نظارت می‌شود و بر این اساس، باید کمیته نظارت بر عملکرد باشگاه‌های ورزشی در استان تشکیل که هدف از تشکیل این کمیته بازرسی از باشگاه‌ها نیست، بلکه در ۱۰ شاخص بر عملکرد آنها نظارت می‌کند. وی با اشاره به اهمیت بیمه ورزشی در باشگاه‌های ورزشی گفت: بیمه ورزشی برای کلیه ورزشکاران در باشگاه‌های الزامی و موسسین و مدیران باشگاه‌ها بایستی در این امر

مهم اهتمام داشته باشند. ساعدی تصریح کرد: یکی از دیگر مهم‌ترین الزامات مدیران باشگاه‌ها اعلام اظهار نامه مالیاتی است تا شامل معافیت مالیاتی شوند. وی در خصوص اعلام برخی باشگاه‌ها بر اخذ مالیات افزود: درآمد باشگاه‌های بدنسازی و مؤسسات ورزشی اگر صرفاً از فعالیت‌های ورزشی و آموزشی به دست آمده باشد و باشگاه مجوز رسمی از وزارت ورزش و جوانان داشته باشد، طبق ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم مشمول نرخ صفر مالیات خواهد بود؛ یعنی عملاً معاف هستند و فقط اظهارنامه مالیاتی خود را هر سال ارسال کنند و این معافیت فقط برای خدمات ورزشی (آموزش، برگزاری مسابقه و کلاس) است و شامل درآمدهای غیرورزشی نمی‌شود.

وی افزود: باشگاه‌های ورزشی رابطه مستقیم با سلامت جسمی مردم و همانگونه که حامی باشگاه‌های ورزشی هستیم و با باشگاه‌های متخلف در موضوعات فروش و تجویز داروهای غیرمجاز، افزایش غیرمجاز تعرفه، نبود بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی برخورد خواهد شد. وی در خصوص نظارت بر باشگاه‌های ورزشی استان در سال جاری گفت: از ابتدای سالجاری ۲۵ باشگاه متخلف توسط مراجع قانونی و نظارتی پلمپ شده است و نظارت و بازرسی بر باشگاه‌های ورزشی در سطح استان به جد خواهیم داشت و از فعالیت مربیان فاقد کارت مربیگری و فعالیت متخلف در باشگاه‌ها به هر نحو جلوگیری و هرگونه مشکلات بر عهده موسس و مدیر و برخورد قانونی خواهد بود چرا که باشگاه‌های ورزشی مکان امن برای احساس امنیت خانواده بوده و خواهد بود.

طرح‌نو؛ گروه ورزش مدیرکل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی از صدور مجوز ۳۶۸ باشگاه ورزشی از ابتدای سالجاری در استان خبر داد و گفت: آغاز به کار این باشگاه‌ها توسط بخش خصوصی، ۷۴ هزار متر مربع به فضای ورزشی افزود.

حبیب مقصودی با اشاره به نقش باشگاه‌های ورزشی در راستای توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی، خاطر نشان کرد: باشگاه‌ها در صدر توسعه ورزش حرفه‌ای، قهرمانی و همگانی هستند و نقش بسزایی در حرفه‌ای شدن ورزشکاران دارند. وی افزود: باشگاه‌های ورزشی به عنوان بنیادی ترین رکن توسعه ورزش می‌توانند بیشترین تاثیر را در ابعاد مختلف از جمله مسائل فنی، فرهنگی، آموزشی، خدماتی و ... داشته باشند و روند صحیح خدمت گذاری مسئولان ورزش را نیز بهبود ببخشند.

وی با اشاره به تاکید رئیس جمهور مبنی بر واگذاری امور ورزش به مردم، گفت: دولت به تنهایی نمی‌تواند ورزش را اداره کند و سیاست دولت چهاردهم این است که اداره امور ورزشی به خود مردم و بخش خصوصی واگذار شود و سعی ما نیز بر این است که با برنامه ریزی و تصمیم گیری مناسب این شرایط را هر چه بهتر فراهم کنیم.

مقصودی ادامه داد: جامعه استان نیازمند فعالیت های ورزشی هستند تا جامعه‌ای سالم و پویا داشته باشیم و برای تحقق این هدف، می‌بایست نقش پررنگ تری را به باشگاه‌های خصوصی در نظر بگیریم.

وی، نقش باشگاه‌های ورزشی خصوصی و دولتی را در توسعه ورزش، استعدادیابی و شناسایی ظرفیت بالقوه استان بسیار پراهمیت خواهند و افزود: علاوه بر توسعه ورزش قهرمانی، باشگاه‌های ورزشی به عنوان مدرسه اخلاق بایستی با اندیشیدن تمهیدات لازم زمینه مناسب را جهت ارتقای فرهنگ عمومی ورزشکاران با در نظر گرفتن معیارهای اخلاقی فراهم کنند.

وی با بیان این‌که یکی از اهداف مهم اداره کل ورزش و جوانان استان ممانعت از تأسیس باشگاه‌های فاقد فضاهای استاندارد و ورزشی است، اظهار کرد: در سالجاری مجوز ۱۰۲ باشگاه فعال تمدید شده است و اداره کل ورزش و جوانان استان نگاه حمایتی به باشگاه‌های خصوصی استان دارد و سعی شده تا تعامل خوبی با باشگاه‌های استان برقرار کنیم.

رای جنجالی علیه تراکتور؛ پای سفارت کرواسی در میان است!

طرح‌نو؛ گروه ورزش باشگاه تراکتور به طور رسمی نسبت به بازنده اعلام شدن در جدال با شمس‌آذر قزوین اعتراض کرده است. باشگاه تراکتور با حکم کمیته انضباطی از رقابت‌های جام حذفی کنار گذاشته است. البته که این حکم هنوز به طور رسمی از سوی مسئولان فدراسیون فوتبال اعلام نشده؛ ولی خود مسئولان این باشگاه با صدور بیانیه‌ای این خبر را تایید و عنوان کرده‌اند نسبت به آن اعتراض خواهند داشت. تراکتور پیش از این در اولین دور از رقابت‌های حذفی موفق شد از سد پرسپولیس در ضربات پنالتی عبور کند و رقیب شمس‌آذر شود. در مرحله یک‌هشتم‌نهایی و در حالی که همه چیز مهبای برگزاری بازی در قزوین بود، به یکباره خبر رسید تراکتوری‌ها اصلاً تبریز را ترک نکرده و خواستار تعویق این دیدار شده‌اند. چنین درخواستی در شرایطی صورت گرفت که مسئولان برگزاری، بازیکنان شمس‌آذر و داوران مسابقه در زمین حاضر شدند.

پای سفارت کرواسی در میان بود

پس از جنجال به راه افتاده در آن مورد، خبر رسید که مسئولان سفارت کرواسی از دراگان اسکوپچیک و دیگر بازیکنان کروات این باشگاه خواسته‌اند به دلیل شرایط و اتفاقات رخ داده در ایران، اصلاً هتل‌شان در تبریز را ترک نکنند چه برسد که بخواهند از این شهر به شهر دیگری سفر کنند. این موضوع در حالی تبدیل به بحرانی جدی شد که تیریزی‌ها امیدوار بودند با استناد به بندهای

«فارس ماژور» امکان برگزاری مجدد این دیدار را فراهم کنند. حتی آن روزها شایعه شد که مسئولان امر در پی راضی کردن مسئولان باشگاه شمس‌آذر هستند تا برای برگزاری این دیدار در زمانی دیگر به توافق برسند. موردی که با اعتراض مسئولان قزوینی مواجه و آن‌ها خواستار بازنده شدن رقیب به دلیل عدم حضور در زمین مسابقه شدند. همزمان اما باشگاه تراکتور با فراهم کردن مستنداتی در

می‌داد که تراکتور شانس چندانی برای برنده شدن در این پرونده نخواهد داشت. اسماعیل حسن‌زاده، رئیس کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال، در مورد مستنداتی که تراکتور ارائه کرده بود گفت که «دوستان در تراکتور به یکسری مدارک استناد کردند که خارج از فدراسیون فوتبال باید بررسی شود. باید مراجع بیرونی درباره این موضوعات نظر بدهند و به همین خاطر تا زمان آمدن جواب در این خصوص منتظر می‌مانیم. ما در قوانین شفاف مشخص کرده‌ایم که طبق ماده ۶۲ آیین نامه انضباطی، اگر عامل فورس‌ماژوری وجود نداشته باشد و یکی از تیم‌ها در زمین حضور پیدا نکند، بازی باید سه بر صفر به سود تیم دیگر شود. الان هم مواردی بوده که تراکتور ارائه کرده و گفته‌اند موضوعات خارج از توان باشگاه تراکتور برای حضور در قزوین بوده است. آنها دفاعیاتی دارند که باید ملاحظه کنیم و آن هم مستلزم بررسی مستندات در مراجع دیگر است. از نظر ما فورس‌ماژور نبوده است».

تراکتور پرونده را به «CAS» می‌برد

حالا و در شرایطی که هفته‌ها از عدم اعلام رای این پرونده توسط کمیته انضباطی می‌گذرد، به نظر می‌رسد رای نهایی به خود باشگاه تراکتور ابلاغ شده و حسابی آن را شاکتی کرده است. این موردی است که می‌توان از بیانیه‌ای که آن‌ها به تازگی صادر کرده‌اند، پی برد. تراکتور به طور رسمی عنوان کرده نسبت به این رای به دادگاه عالی ورزشی شکایت خواهد برد. در بیانیه تراکتور آمده که «در پی رای صادره کمیته انضباطی

فدراسیون فوتبال درباره دیدار جام حذفی تراکتور مقابل شمس‌آذر قزوین که بر اساس آن تیم تبریزی بازنده اعلام شده است، باشگاه تراکتور اعتراض رسمی خود را بلافاصله به کمیته استیناف ارائه کرده و در صورت لزوم، موضوع را از طریق دادگاه عالی ورزش (CAS) پیگیری خواهد کرد. حکم مذکور به باشگاه ابلاغ شده و این در حالی است که دفاعیات باشگاه، مکاتبات و مستندات ارائه‌شده از جمله نامه‌ها و پیگیری‌های انجام‌شده مراجع خارج از فدراسیون در رأی صادره مورد توجه و لحاظ کافی قرار نگرفته است.

باشگاه تراکتور ضمن اعلام اعتراض رسمی به این تصمیم، لایحه دفاعیه و کلیه مستندات مرتبط را فوراً جهت رسیدگی مجدد و اتخاذ تصمیم مقتضی، به کمیته استیناف ارسال کرده است.

هم‌زمان، با فرض عدم حصول نتیجه عادلانه در فرآیند رسیدگی داخلی فدراسیون، باشگاه در حال تکمیل و آماده‌سازی پرونده و مستندات لازم برای طرح شکایت در دادگاه عالی ورزش (CAS) است تا در صورت تأیید رأی در مرحله استیناف، از حقوق قانونی باشگاه و هواداران در مراجع بین‌المللی صیانت کند. مستندات باشگاه تراکتور به‌صورت کامل، شفاف و مستدل نشان می‌دهد که دیدار مذکور می‌بایست مجدداً برگزار شود؛ چرا که عدم برگزاری مسابقه ناشی از مقتضیات زمانی و شرایط اضطراری و «فورس‌ماژور» بوده است. باشگاه تراکتور با جدیت و تا حصول نتیجه و احقاق حق قانونی، این پرونده را از مسیرهای قانونی داخلی و بین‌المللی پیگیری خواهد کرد».

شعر

ای همسر شایسته پیغمبر وحی

ای دوش تا دوش پیمبر تا همیشه
دین خدا را یار و یاور تا همیشه
ای همسر شایسته پیغمبر وحی
ای مادر زهرای اطهر تا همیشه
با بودند زهرا به عالم فخر می‌کرد
از این که دارد چون تو مادر تا همیشه
اسلام ما با یاری تو پا گرفته
ای اولین اسلام آور تا همیشه
با بودن تو مصطفی دل گرم می شد
ای بر سر دین سایه گستر تا همیشه
از بی پسر بودن نیز ای با وفا اشک
زهرا تو نسلی ست برتر تا همیشه
تا فاطمه داری تو دیگر غم نداری
طوبای زهرا می‌دهد بر تا همیشه
با مرتضی شمشیر، پیغمبر اگر داشت
با بودن تو لحظه لحظه او سپر داشت
با رفتنت اسلام از بال و پر افتاد
بار غمت بر شانه پیغمبر افتاد
چشمان زهرای تو مانند صدف بود
از این صدف با داغت آخر گوهر افتاد
روی مزارت بارها جبریل آمد
هر بار آمد دید زهرا با سر افتاد
افتاد پیغمبر ز پا از داغت اما
در این میان زهرات خیلی بدتر افتاد
آتش به روی چادر او پنجه انداخت
با یک لگد زهرای تو پشت در افتاد
رفتی نبودى تا ببینی دختر تو
در کوچه ها در پیش چشم شوهر افتاد
تابوت او را مرتضی با گریه می برد
روی مزارش نیمه شب ها حیدر افتاد
رفتی ندیدی از کیوتر پر بریدند
رفتی ندیدی از حسینت سر بریدند
شاعر: مهدی نظری

یادداشتی برای ماه مبارک رمضان؛ ماه رحمت و مغفرت الهی زمزمه‌ی آرامش در سکوتِ سحر

این ماه، شبیه بارانی‌ست که بر خاک خسته‌ی روح می‌بارد؛ آرام و پیوسته. روزها با آرامش و مهربانی می‌گذرند، صداها نرم‌تر شده‌اند، و دل آدم حس می‌کند چیزی در جهان تغییر کرده - نه در بیرون، که در درونش. آفتاب، انگار با احترام‌تر بر زمین می‌تابد؛ باد، نجواگرتر می‌وزد؛ و حتی پرندگان، اندکی مکث می‌کنند پیش از آوازشان، گویی می‌دانند زمین در میهمانی خداست. رمضان یعنی لحظه‌هایی که گرسنگی، معنا پیدا می‌کند؛ تشنگی، طعم حضور می‌گیرد؛ و دل، در لایه‌لای تکرار اذان و سحر، سبک‌تر

این ماه، شبیه بارانی‌ست که بر خاک خسته‌ی روح می‌بارد؛ آرام و پیوسته. روزها با آرامش و مهربانی می‌گذرند، صداها نرم‌تر شده‌اند، و دل آدم حس می‌کند چیزی در جهان تغییر کرده - نه در بیرون، که در درونش. آفتاب، انگار با احترام‌تر بر زمین می‌تابد؛ باد، نجواگرتر می‌وزد؛ و حتی پرندگان، اندکی مکث می‌کنند پیش از آوازشان، گویی می‌دانند زمین در میهمانی خداست. رمضان یعنی لحظه‌هایی که گرسنگی، معنا پیدا می‌کند؛ تشنگی، طعم حضور می‌گیرد؛ و دل، در لایه‌لای تکرار اذان و سحر، سبک‌تر

نفس‌ها در هوای خنک شب هنوز پیداست، اما بوی باز شدن شکوفه‌ها از دور می‌رسد. رمضان آمده است. دلت را بتکاند، تا غبار سال را از نگاهت پاک کند. آمده است تا به تو یاد دهد چگونه آرام بمانی، چگونه چشم را از دنیا و دل را از سنگینی‌ها ببندی. آمده است تا دوباره «خودت» را پیدا کنی؛ همان خود ساده، بی‌نقاب، بی‌دعا شبیه کودکی که به آسمان زل می‌زند و می‌گوید: «خداایا... کمک کن». رمضان، قصه‌ی بیداری دل است در میان روزمرگی‌ها. نوری آرام، که از افق ایمان طلوع می‌کند و در سحرهای مه‌آلود، تمام شهر را در آغوش می‌گیرد

کاش می‌شد این لحظه‌های ناب رمضان را قاب گرفت؛ کاش می‌شد این آرامش سحر، این روشنی افطار، این نجواهای عاشقانه با خدا را، نه فقط در خاطرات، که در تار و پود سال‌های عمرمان ضربدر هزاران سال نوری، حک کرد. تا عطر این روزها، همیشه با ما بماند و گرمای حضور «عزیزترین‌ها» - پدر، مادر، و تمام کسانی که خانه‌ی دل‌مان با حضورشان روشن است - به ما یادآوری کند که زیبایی حقیقی، در همین سادگی‌هاست؛ در همین تقسیم کردن یک لیخنه، یک دعا و یک سکوت پرمعناست.

بیباید این رمضان را، نه فقط یک ماه روزه‌داری، بلکه پلی بدانیم به سوی زندگی عمیق‌تر، معنوی‌تر، و سرشار از آرامش. پلی که پس از عبور از آن، جهان را با نگاهی نو خواهیم دید.

پنجاه داستانک از زندگی حضرت خدیجه (س) منتشر شد

باعث می‌شود از حکایت مادرمان، چیزی بیشتر از دوسه خط بدانیم و برای یک شیعه، چه ضرورتی بالاتر از شناختن ریشه‌هایش؟

این صفت معروف و مشهور بوده که این لقب را در میان مردم یافته است. محمود سوری در کتاب «تا ابد مادر» به خوبی تاریخ و روایت را درهم آمیخته و در کنار بازگویی سرنوشت خدیجه کبری (س)، از ویژگی‌های عرب جاهلی و رسومات آن زمان هم می‌گوید. در این اثر ما پای داستان‌هایی از زندگی مادرمان می‌نشینیم که کمتر شنیده‌ایم و همه‌وجه شخصیت ایشان را در دل این داستان‌ها پیدا می‌کنیم. نویسنده با ماجراهای جذابی که دست‌چین کرده است، با روایان متنوعی که انتخاب کرده است و با دست گذاشتن روی تاریخ زندگی خدیجه کبری (س) یکی از شیرین‌ترین کتاب‌های مذهبی را در انتشارات کتاب جمکران به مخاطب هدیه داده است. این کتاب

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب در آستانه ایام وفات ام‌المؤمنین، حضرت خدیجه کبری (س) کتاب «تا ابد مادر» به قلم محمود سوری در قالب ۵۰ داستانک از زندگی خدیجه کبری (س) در انتشارات کتاب جمکران به چاپ رسید. زندگی محبوبه رسول خدا، مثل حکایتی است که همه ما دوسه خط اولش را بلدیم، اما بقیه‌اش را با غفلت از یاد برده‌ایم و کمتر به آن توجهی شده است. در حالی که خدیجه کبری (س) حتی قبل از اینکه ثروتش را تقدیم ساحت نبوت کند و به همسری رسول خدا درآید، یگانه پرستی باحیا بود که در میان مکیان به «طاهره» مشهور بود. وقتی عربی که جاهل است و جنگ و خونریزی و برده داری عادتش بوده، بانویی را «طاهره» می‌خواند یعنی مادر امت، چنان در

در بخشی از کتاب می‌خوانیم: خسته از این دنیای بی‌رحم، تاب و توانی به تن ندارد مادر؛ از بس که در شغلبابی‌طلب، دشواری دید و گرسنگی و رنج. مادر به بستر افتاده؛ بستر شهادت، و دیگر امید بهبودی نیست. پدر این‌سوی بستر مادر نشسته، من آن‌سو. مادر لحظه‌های چشمان کم‌فروغش را باز می‌کند و با شرم می‌گوید: «ای رسول خدا، در این لحظات وداع، سه وصیت دارم که امید دارم آن‌ها را بشنوی» قطره اشکی بر گونه پدر سر می‌خورد... کتاب «تا ابد مادر» به قلم محمود سوری در ۱۶۲ صفحه و با قیمت ۲۰۰ هزار تومان توسط انتشارات کتاب جمکران روانه بازار نشر شده است.

روایتی از ماه مبارک رمضان در جبهه

خادم رزمندگان

صبح که همه بخواب رفتند دیدم که روحانی گردان از خواب بیدار شد و به انجام کارهای فوق پرداخت و این‌گونه بود که خادم بچه‌های گردان شناسایی شد. وقتی متوجه شد که موضوع لو رفته گفت: من خاک پای رزمندگان اسلام هستم. (راوی عبدالرضا همتی)

این موضوع همه را به تعجب وا می‌داشت که چه کسی این کارها را انجام می‌دهد! نهایتاً یک شب نخوابیدم تا متوجه شوم چه کسی این خدمت را به رزمندگان انجام می‌دهد! بعد از صرف سحر و اقامه نماز

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب ماه رمضان سال ۶۶ بود در منطقه عملیاتی غرب کشور بودیم نیروهایی که در پادگان نبی اکرم (ص) حضور داشتند در حال آماده باش برای اعزام بودند. هوا بارانی بود و تمام اطراف چادر در اثر بارش باران گل آلود بود به طوری که راه رفتن بسیار مشکل بود و با هر گامی گل‌های زیادتری به کفش‌ها می‌چسبید و ما هر روز صبح وقتی از خواب بیدار می‌شدیم متوجه می‌شدیم کلیه ظروف غذایی سحر شسته شده اطراف چادرها تمیز شده و حتی توالت صحرائی کاملاً پاکیزه

از ده دانه برنج تا قصر بهشتی؛ روایتی از تربیت کنار سفره

کودک کاشته شود. آن شب، در خانه‌ای معمولی در تهران، مفهومی بزرگ وزن شد؛ نه فقط روی ترازوی طلافروشی، که در وجدان دو کودک. بابابزرگ آهی کشید، نگاهش را از بچه‌ها گرفت و آرام گفت: «آره باباجون... خدا خودش توی قرآن گفته: وَكَلُوا وَاَشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ؛ بخورین و بیاشامین، نوش جونتون، اما اسراف نکنین. خدا اسراف‌کننده رو دوست نداره. حواسمون باشه اگه به همین سفارش‌های ساده عمل کنیم، هم زندگیمون قشنگ‌تر می‌شه، هم آخر و عاقبتمون به‌خیر.»

در نگاه اول دل باغی دیگر. بابابزرگ آهی کشید. او می‌دانست آن‌ها با همین دقت‌ها، با همین حساسیت به نعمت، به جایی رسیدند که قصرشان را فرشته‌ها بنا می‌کنند. خانه ساکت شده بود. حتی بچه‌ها دیگر بازی نمی‌کردند. عددها و خاطره‌ها در ذهنشان گره خورده بود. بابابزرگ آیه را آرام خواند: «بخورید و بیاشامید، اما اسراف نکنید؛ که خدا اسراف‌کنندگان را دوست ندارد.» او می‌دانست تربیت، خطابه‌های طولانی نمی‌خواهد. گاهی ده دانه برنج کافی است تا عالمی معنا در دل دو

تن در یک روز. عددها زیر انگشتان لرزان اما دقیق او بزرگ و بزرگ‌تر شدند؛ در ماه صد و پنجاه تن، در سال هزار و هشتصد تن. چشم‌های بچه‌ها گرد شده بود. آن‌ها تازه فهمیده بودند «یک دانه» هم می‌تواند سنگین باشد؛ وقتی در مقیاس یک ملت ضرب شود. بابابزرگ می‌دانست آموزش اگر با عدد و تصویر همراه شود، در ذهن می‌ماند. اما هنوز حرفش تمام نشده بود.

او پلی زد از سفره خانه تا خاک جبهه. از برنج‌های پراکنده به تکه‌های نان در گونی. از امروز آرام خانه به روزهای سخت جنگ. نام فرمانده‌ای را آورد: مهدی باکری. گفت روزی او را دیده‌اند که میان نان‌های دورریخته می‌گشته و تکه‌هایی را بیرون می‌کشیده؛ می‌پرسیده «این را می‌شود خورد؟» و وقتی جواب مثبت می‌شنیده، سکوتی سنگین می‌نشسته میان پرسش و وجدان. یادآوری می‌کرده که این نان‌ها با رنج از پشت جبهه رسیده‌اند. اسراف فقط دور ریختن نیست؛ ناسپاسی است. بعد از آن، نام دیگری در هوا پیچید: احمد کاظمی. صدای بی‌سیمه که در واپسین لحظات، از دهی باصفا سخن گفته بود؛ جایی که در ظاهر میدان آتش بود، اما

یک جمله کافی بود تا بازی تازه‌ای شروع شود؛ بازی کمک کردن. سفره با خنده و دوییدن پهن شد. دست‌ها شسته شد. غذا خورده شد. مهدی و مهدیه طبق عادت کودکانه‌شان تند غذا خوردند و بلند شدند. بابابزرگ اما آهسته می‌جوید؛ نه فقط غذا را، که انگار هر لقمه را با فکر فرو می‌برد. نگاهش روی بشقاب‌های نیمه‌پاک بچه‌ها مکث کرد. چند دانه برنج این‌سو و آن‌سو مانده بود. برای او این‌ها فقط چند دانه نبود.

بارزش‌تر از گنج پیدا کرده‌ام

خواست ترازو بیاورند؛ همان ترازوی دقیق طلافروشی. عروسش تعجب کرد اما می‌دانست پشت این درخواست حکمتی هست. عصر که پرسش از راه رسید و ترازو را آورد، بابابزرگ با لیخنه گفت: «بارزش‌تر از گنج پیدا کرده‌ام.» ده دانه برنج خام آوردند. وزن شد: یک گرم. بعد حساب‌و‌کتاب شروع شد. هزار گرم می‌شود یک کیلو. ده هزار دانه می‌شود یک کیلو. پنجاه میلیون نفر اگر هر کدام فقط یک دانه برنج دور بریزند، روزی پنجاه میلیون دانه هدر می‌رود؛ یعنی پنج هزار کیلو، یعنی پنج

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب - زینب آزاد: یک محاسبه ساده با ترازوی طلافروشی، چند عدد روی ماشین‌حساب و خاطره‌ای از فرمانده شهید مهدی باکری؛ همین‌ها کافی بود تا یک بعدازظهر خانوادگی، به درسی ماندگار درباره اسراف تبدیل شود. بابابزرگ از تبریز راه افتاده بود و به تهران آمده بود؛ شهری شلوغ با آپارتمان‌هایی که دل‌شان به صدای خنده گرم می‌شود. از همان لحظه‌ای که چمدانش را گوشه اتاق گذاشت، خانه رنگ دیگری گرفت. مهدی و مهدیه دورش می‌چرخیدند، دست‌هایش را می‌گرفتند و هر کدام می‌خواستند سهم بیشتری از توجه او داشته باشند. او با آن موهای سپید و کمر کمی خمیده، هنوز روحیه‌ای جوان داشت. خستگی را نمی‌شناخت؛ تا وقتی بچه‌ها بازی می‌خواستند، او هم بود. اگر آن‌ها می‌دویدند، او هم آرام اما پیگیر دنبالشان راه می‌افتاد. اگر آن‌ها می‌خندیدند، خنده‌اش بلندتر بود. وقتی مادر صدایشان زد که سفره آماده است، بچه‌ها قول دادند به‌زودی بیایند. اما بابابزرگ که خوب می‌دانست تربیت در دل همین لحظه‌های ساده شکل می‌گیرد، اخم ساختگی‌ای کرد و گفت: «قرار است همه کارها را مامان انجام بدهد و ما فقط بخوریم؟» و همین

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خبر داد:

برگزاری بخش «سرزمین من» هجدهمین جشنواره ملی هنرهای تجسمی فجر در آذربایجان شرقی

ساعت ۱۳:۳۰ اشاره کرد.

همچنین کارگاه تاپستری «تارهای تشنه زمین» با الهام از نمادها و عناصر مربوط به آب به راهنمایی آرزو نصیری در روزهای سیزدهم و شانزدهم اسفندماه ساعت ۱۰ صبح، کارگاه پوستر با عنوان «طراحی آگاهانه؛ پوستر در خدمت محیط‌زیست و بحران آب» به راهنمایی عبدالمجید غیبی در روزهای شانزدهم و هفدهم اسفندماه ساعت ۱۰ و کارگاه تخصصی عکاسی با موضوع «نقش عکاسی حرفه‌ای در مستندسازی پروژه‌ها و مناطق دچار بحران کم‌آبی از جمله دریاچه

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تصریح کرد: در چارچوب این رویداد، مجموعه‌ای از کارگاه‌های تخصصی در رشته‌های تجسمی، سینمایی و نمایش با هدایت هنرمندان شاخص استان برگزار می‌شود. از جمله این برنامه‌ها می‌توان به کارگاه «چهره آب» با محور طراحی و بازآفرینی ماسک‌های نمادین آب و باران به راهنمایی الهام افشاریان در روزهای دهم و دوازدهم اسفندماه ساعت ۱۵، کارگاه «چمچه خاتون» با محور تصویرسازی آینه‌ای باران خواهی به راهنمایی حمیده عابدی در روزهای یازدهم و دوازدهم اسفندماه

تصویر بکشد و امسال نیز با نگاهی تازه، بحران آب را به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های ملی محور فعالیت‌های بخش «سرزمین من» قرار داده است. وی افزود: کمبود آب به مسئله‌ای فراگیر و چندوجهی تبدیل شده که جنبه‌های مختلف زندگی اجتماعی و زیست‌محیطی انسان را تحت تأثیر قرار داده است. از این رو تلاش شده تا این بخش از جشنواره با بهره‌گیری از ظرفیت‌های آموزشی و خلاق هنرمندان، زمینه آگاهی‌بخشی و تقویت مسئولیت اجتماعی در قبال منابع آبی کشور را فراهم آورد.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی، از برگزاری بخش ویژه «سرزمین من» هجدهمین جشنواره ملی هنرهای تجسمی فجر با محوریت موضوع «بحران آب» در تبریز خبر داد. این رویداد هنری از دهم تا نوزدهم اسفندماه ۱۴۰۴ در خانه فرهنگ تبریز برگزار می‌شود. پایان با اعلام این خبر گفت: جشنواره ملی هنرهای تجسمی فجر همواره به صدد است تا موضوعات اجتماعی و مسائل مبتلا به جامعه را از دریچه هنر به

ارومیه» به هدایت سید متین هاشمی در روز نوزدهم اسفندماه ساعت ۱۲ برگزار خواهد شد. پایان در خاتمه سخنان خود خاطر نشان کرد: مکان برگزاری تمامی کارگاه‌ها خانه فرهنگ تبریز واقع در خیابان امام خمینی (ره)، رسیده به آبرسان است و به دنبال اتمام این کارگاه‌ها، نمایشگاهی از آثار برگزیده شرکت‌کنندگان در همین محل برپا خواهد شد.

شناسه آگهی:	۲۱۲۲۹۹۵	م الف:	۲۱۲۲۹۹۵	روزنامه طرح نو
شماره: ۱۴۰۴۰۳۰۴۰۰۵۰۱۶۰۷۴ تاریخ: ۱۴۰۴/۱۱/۱۹	<p>تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مرند تصرفات مالکانه بلامعارض مناقضی خاتم سبکینه خندانی فرزند حسین بشماره شناسنامه ۱۹۹۶ صادره از کلکسرای در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۴۸۵،۸۲ متر مربع به پلاک ۲۶۹۴ فرعی از ۱ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۱۰ فرعی از ۱ اصلی واقع در کندلج بخش ۱۵ تبریز خریداری از مالکین مشاعی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت مناقضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.</p>			
<p>هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت دوم)</p> <p>آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رأی شماره ۱۴۰۴۰۳۰۴۰۰۵۰۱۳۷۲۵ – ۱۴۰۴۰۳۰۴۰۰۵ – ۱۴۰۴/۱۰/۰۶ هیات اول موضوع قانون</p>	<p>تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۱/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۲/۰۹</p>			
				<p>احد فعال رئیس ثبت اسناد و املاک مرند</p>

شناسه آگهی:	۲۱۳۷۳۱۵	روزنامه طرح نو
شماره: ۱۴۰۴/۱۰/۲۱/۶۷۵۹ تاریخ: ۱۴۰۴/۱۲/۰۳	<p>« آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی » (نوبت اول)</p> <p>برابر آراء صادره هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ترکمانچای تصرفات مالکانه و بلامعارض مناقضیان محرز گردیده است. لذا مشخصات مناقضیان و املاک مورد تقاضا به شرح ذیل به منظور اطلاع عموم در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت مناقضیان اعتراضی داشته باشند،می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق،به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک محل تسلیم و رسید اخذ نمایند.معتبرض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نموده و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل دهد.دراین صورت اقدامات ثبت،موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است.در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض، گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند، اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می نماید.صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.</p>	
	<p>آگهی از قریه کلهه تحت پلاک ۴۵ – اصلی از بخش ۴۱ تبریز</p> <p>۱. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۲۱۵۷۵/۲۵ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی.</p> <p>۲. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه باغ (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۸۱۷۲/۳۱ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی</p> <p>۳. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۷۶۸۹/۱۸ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی.</p> <p>۴. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۳۰۲۰۵/۴۳ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی.</p> <p>۵. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۲۲۰۹۷/۳۳ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی.</p> <p>۶. آقای مرسل و محمد هر دو بهشهرت عیوضی کلهوی فرزندان : علی اشرف در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی (سهم هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ) بمساحت ۲۲۰۹۷/۳۳ مترمربع خریداری شده از علی اشرف عیوضی.</p> <p>۷. آقای علی اکبر نصیری کلهوی فرزند: عباس در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۱۹۵۹۲/۸۱ مترمربع خریداری شده از عباسقلی بیهودی</p> <p>۸. آقای علی اکبر نصیری کلهوی فرزند: عباس در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۷۸۵۹/۱۸ مترمربع خریداری شده از حمید شیخی.</p> <p>۹. آقای علیرضا ساقی کلهوی فرزند: نوروز علی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۸۲۹۲/۳۴ مترمربع به طریق‌الارث</p> <p>۱۰. آقای اسرافیل یزادان فر فرزند: ابراهیم در ششدانگ یک قطعه باغ بمساحت ۸۷۸۱/۷۶ مترمربع خریداری شده از فاضه صادق زاده.</p>	
	<p>آگهی از قریه خاتون آباد تحت پلاک ۲۰ – اصلی از بخش ۴۱ تبریز</p> <p>۱. آقای علی احمدی صومعه علیانی فرزند: فتح اله در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۳۳۶۹/۰۱ مترمربع خریداری شده از نسق زراعی غلامعلی رحمانی</p> <p>۲. خانم سارا صیادی فرزند: سلیمان در ششدانگ یک قطعه باغ بمساحت ۴۴۴۶/۷۴ مترمربع خریداری شده به طریق الارث.</p> <p>۳. آقای خلیل حائمی فرزند: عبدالملی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۹۲۱۹/۸۶ مترمربع خریداری شده از آقای عبدالملی حائمی</p> <p>۴. آقای علی نوروزی فرزند:مجید در ششدانگ یک قطعه باغ بمساحت ۳۲۹۶/۵۱ مترمربع خریداری شده از غلامرضا مختاری</p> <p>۵. آقای ولی صادقی فرزند:عباس در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۲۸۵۶/۱۹ مترمربع خریداری شده از محمد دلایی</p>	
	<p>آگهی از قریه خاتون آباد تحت پلاک ۴۵ – اصلی از بخش ۴۱ تبریز</p> <p>۱- آقای عینعلی نصیری و خاتم ثریا ملک پور خاتون آبادی فرزندان: رضا و ابراهیم سهم آقای عینعلی نصیری نسبت به ۴،۵ دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین زراعی وسهم خانم ثریا ملک پور خاتون آبادی نسبت به ۱،۵ دانگ مشاع از ششدانگ زمین زراعی بمساحت ۲۶۵۶۷/۷۳ مترمربع به طریق الارث</p> <p>۲- خانم ها حمیده و اغانه نه هر دو بهشهرت داستار فرزندان عباس هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ زمین زراعی بمساحت ۸۶۱۷/۸۴ مترمربع به طریق الارث</p> <p>۳- آقایان داود و بهروز هر دو بهشهرت محمدی خاتون آبادی فرزندان: محمد هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ زمین زراعی بمساحت ۱۷۵۹۲/۵ مترمربع خریداری شده از کلثوم هرمزی</p> <p>۴- آقای اصغر شاهی خاتون آبادی فرزند:جلیل نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۶۷۵۹/۲۱ مترمربع</p>	

شناسه آگهی:	۲۱۳۷۳۳۸	روزنامه طرح نو
شماره: ۱۴۰۴/۱۰/۲۱/۶۷۶۰ تاریخ: ۱۴۰۴/۱۲/۰۳	<p>« آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی » (نوبت اول)</p> <p>برابر آراء صادره هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ترکمانچای تصرفات مالکانه و بلامعارض مناقضیان محرز گردیده است. لذا مشخصات مناقضیان و املاک مورد تقاضا به شرح ذیل به منظور اطلاع عموم در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت مناقضیان اعتراضی داشته باشند،می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق،به مدت دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک محل تسلیم و رسید اخذ نمایند.معتبرض باید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نموده و گواهی تقدیم دادخواست ثبت،موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است.در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض، گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند، اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.</p>	
	<p>آگهی از قریه خاتون آباد تحت پلاک ۴۵ – اصلی از بخش ۴۱ تبریز</p> <p>۱. آقای محمد قاسمی فرزند علی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۲۶۶۶/۳ مترمربع خریداری شده از رحیم قره داغی.</p> <p>۲. آقای محمد قاسمی فرزند علی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۵۰۰۵/۵۴ مترمربع خریداری شده از رحیم قره داغی</p> <p>۳. آقای صفر خدائی خاتون آبادی فرزند قریانعلی به نسبت ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۳۳۹۷/۴۸ مترمربع به خریداری شده مرتضی خدائی خاتون آبادی</p> <p>۴ آقای رضا ملک پور خاتون آبادی فرزند ابراهیم نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی(به استثناء ثمنیه) بمساحت ۱۴۰۵۱/۱۸ به طریق الارث.</p> <p>۵. آقای حمزه مرادی فرزند روح اله نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۵۵۷۱/۶۲ مترمربع خریداری شده از محمد قاسمی.</p> <p>۶. آقای علی قره داغی فرزند غلامحسین نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۱۳۵۶۴/۲۴ مترمربع خریداری شده از اشخاص متعدد..</p> <p>۷. آقای علی قره داغی فرزند غلامحسین نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۶۳۴۴۳/۶۲ مترمربع خریداری شده از اشخاص متعدد.</p> <p>۸. آقای محرمعلی صالحی فرزند صیاد علی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۸۱۹۵/۵۶ مترمربع به طریق الارث.</p> <p>۹. آقایان هادی و محمد هر دو بهشهرت صالحی خاتون آبادی فرزندان صیاد علی هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۸۳۹/۲۹ مترمربع به طریق الارث.</p> <p>۱۰. آقای حسین صالحی خاتون آبادی فرزند صیاد علی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۲۴۰۲/۶۲ مترمربع به طریق الارث</p>	
	<p>آگهی از قریه خاتون آبادی تحت پلاک ۲۰ – اصلی از بخش ۴۱ تبریز</p> <p>۱. آقای اکبر نجفی فرزند علی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۸۸۴۶/۶۹ مترمربع خریداری شده از مجید نجفی.</p> <p>۲. آقای حمزه مرادی فرزند روح اله در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۸۶۶۱/۸۳ مترمربع خریداری شده از حمزه مرادی</p> <p>۳. خانم سربه نصیری فرزند رضا در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۹۷۸۸/۹۴ مترمربع خریداری شده از اشخاص متعدد</p> <p>۴. آقای اکبر قره داغی خاتون آبادی فرزند بایرامعلی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۴۱۶۷/۶۵ مترمربع به طریق الارث</p> <p>۵. آقایان علی اصغر و مهدی هر دو بهشهرت علیزاده خاتون آبادی فرزندان حیدر و محمد رضا هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۱۰۶۳۰/۲۱ مترمربع خریداری شده از ربابه غلامی</p> <p>۶. آقایان علی اصغر و مهدی هر دو بهشهرت علیزاده خاتون آبادی فرزندان حیدر و محمد رضا هر کدام نسبت به سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۳۵۳۲/۷۵ مترمربع خریداری شده از ربابه غلامی</p> <p>۷. آقای مرد علی سلیمی قیاق تپه فرزند علی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۷۱۵۵/۶۹ مترمربع خریداری شده از حسین سلیمی.</p> <p>۸. آقای آقای مرد علی سلیمی قیاق تپه فرزند علی در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۱۸۴۹۳/۵۹ مترمربع خریداری شده از حسین سلیمی</p> <p>۹. آقای بهمن لطفی فرزند رزاق در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۸۶۱۰/۱۷ مترمربع خریداری شده از رزاق لطفی</p> <p>۱۰. آقای مهدی لطفی خاتون آبادی فرزند رزاق در ششدانگ یک قطعه زمین زراعی بمساحت ۵۱۶۳/۷۷ مترمربع خریداری شده از رزاق خدائی</p>	

طرح نو بررسی می کند:

هویت بارز ایرانی در زبان «ترکی آذری»

«آجین ایمانی اولماز / آجا میت حلال دور»

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب در روزنامه‌ها و مجلات و مجموعه‌مقاله‌های چاپی، نوشته‌های فراوانی با عنوان «زبان فارسی هویت ایرانی» خوانندگان را فیض و فایده بخشیده و می‌بخشد. در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ که در ارومیه بودم، جراید منتشرشده در آذربایجان را مطالعه می‌کردم، گه‌گاهی نویسندگان آذری‌زبان مقاله‌هایی با عنوان «زبان ترکی هویت ملی ماست» مطالب واہی و افواہی به‌قلم می‌آوردند که حاکی از ناآگاهی و نقص مطالعات بوده است. زبان کنونی مردم آذربایجان که صحرا و روستا و شهرنشینانش به آن سخن می‌رانند یکی از رکن‌های رکن و پایه‌های متین زبان فارسی بوده و از هزار سال پیش تاکنون لغات و اصطلاح‌های آن در متن‌های تاریخی و کتاب‌های مختلف به ثبت رسیده و یا با گویش‌های شهرستان‌های ایران هم‌آهنگی و هم‌بستگی داشته است. به‌منظور این‌که این ادعا به ثبوت رسد نزدیک به پنج‌هزار واژه‌ی ناب فارسی را که در محاوره‌ی امروزی مردم آذربایجان رایج و دایر است گردآوری کرده، شواهد و مدارک آن را فراهم ساخته‌ام. اینک از بخش (A) آن مجموعه که شامل دویست و سی و اند واژه است نمونه‌هایی را به خوانندگان محترم عرضه می‌دارم. بدیهی است که واژه‌های گردآمده آذری، بیرون از شمار بیش از دو هزار لغت غربی است که از طریق زبان فارسی وارد گویش‌های شهرستان‌های ایران شده و در آذربایجان هم تداول پیدا کرده است.

آب

لفظ «آب» و «آو» با قرار گرفتن در پیش و پس واژه‌ها، بیش از شصت لغت رایج در آذربایجان را معنی و مفهوم بخشیده است. مانند: آب‌انبار، آبدار، آبگوش، آب‌نابات، آبلیمو، آب‌غورا، خاک آو، دَن آو، میرو، آو خوار، اوکاما، قنقاب، دوغاب، شورآو، نم آو...

آباجی: خواهر، هم‌شیره

در فرهنگ معین آباجی، در لغت‌نامه‌ی دهخدا آبجی واژه‌ی ترکی معرفی شده است. در صورتی که در شهرهای کرمان، بلوک مبد، کازرون، شیراز، بوشهر، خوانسار، مازندران، یزد، هم‌شیره را «آباجی» می‌گویند. در سیرجان و بختیاری چهار لنگ «آواجی»، در گلپایگان «آجی» می‌خوانند. در قصران و تهران و اصفهان «آبجی» زبان‌زد است. (کتاب کوچک، ج ۱، ضرب‌المثل‌های آبجی‌خاک‌انداز، آبجی‌رقبه، آبجی‌سکینه و آبجی‌سلطان را با ترانه‌ی آبجی‌مظفر ثبت کرده است) همان‌طوری که در آذربایجان مرسوم است در کرمان، بیرجند، سیرجان، مراغی طالقان، هم‌شیره را «باجی» هم خطاب می‌کنند.

آپار

در فرهنگ پهلوی به فارسی، تألیف بهرام فره‌وشی آمده است: «آپار: برده‌شده، دزدی‌شده، جابه‌جاشده. در آذری به‌صورت آپارماخ به‌معنی بردن به‌جای مانده است» (ص ۴۴).

آپارمنی بنده وور / زلفونن کمنده وور
مین یردن یارام واردر / اسیر گمه سنده وور
«آپاردی سنلر لارا سارا می منیم / بیر آلا گوزلی بالا می منیم»

آتاش: آتش

در پهلوی: آتاشخ در ارمنی: آتا.
«آتاش یانماسا کول اولماز»: تا نسوزد آتشی، خاکستری پدید نمی‌آید.
«ماشاورا کن، آبیوی آتاشا اوزاتما»: با وجود انبر، دست به آتش مز.
و ترکیب‌هایی چون: آتاش‌پاره، آتاش‌خانا، آتاش‌کش و...

آج / آرز: گرسنه / آزمند

آج در فرهنگ آذربایجانی - فارسی تألیف بهزاد بهزادی: گرسنه، سیری‌ناپذیر، حریص، آزمند، طماع، فقیر و ندار. در فرهنگ‌های فارسی و لغت‌نامه‌ی دهخدا هم واژه‌ی «آز» زیاده‌جویی، افزون‌طلبی، طمع، تنگ‌چشمی، گرسنه و طالب سیری معنی یافته است. در ادبیات فارسی معانی و مفاهیم آژ با آج آذری هم‌سان است. ضرب‌المثل آذری: «آجین قارنی دوپار، گوزی دویماز» حریص دایم در غم است، هرچه دارد پندارد کم است.

آجیش: سوزش، درد

معدّم آجیشیر: معده‌ام می‌سوزد، درد می‌کند.
آجیشماق در فرهنگ آذربایجانی - فارسی: سوز داشتن، شدت گرفتن درد، تحریک کردن.
آقای دکتر علی رواقی در مجله‌ی نامه‌ی انجمن (شماره‌ی ۱) کلمه‌ی آجیش را تب‌سوز معنی کرده و نوشته‌اند: «در فارسی هروی به دردهای گابه‌گاه و ناگهانی در اندام را آجیش گویند.»
آجیش در فرهنگ‌های فارسی: لرز، تشنج، آزیش.
آقای دکتر رواقی در شماره‌ی دوم سال سوم (تابستان ۱۳۸۲) مجله‌ی نامه‌ی انجمن در مقاله‌ی «گویش‌ها و متون فارسی» سه صفحه مفصل درباره‌ی کلمه‌ی آجیش توضیح داده و سند ارایه کرده و از گویش‌های دماوندی، گیل و دیلم، مازندرانی، خراسان بزرگ، سمنانی، فارسی هروی، بیرجندی، تربت حیدریه و غیره، نمونه‌ها آورده‌اند.
در ضمن، از صفحه‌های متعدد کتاب الابنیه شواهد لازم را ارایه فرموده‌اند.
ضرب‌المثل آذری: «سوغان به مه میسن، نیه آجیش سان»؛ پیاز نخورده‌ای، چرا می‌سوزی؟

آجیغ: قهر، نفرت، کینه، کراهت، خشم، آزیغ

«آجیغما گلدی»: بدم آمد. نفرت کردم. کراهت دارم.
«سنین آجیغ وا»: به کینه‌ی تو، بر علیه تو.
«آجیغین آچارام»: تلاقی‌اش را درمی‌آورم (ابراز خشم).
آزیغ در لغت‌نامه‌ی دهخدا: تنفر و نفرتی که از افعال و افعال کسی در ظاهر و باطن به هم رسد. (برهان) کراهت، نفرت.
ضرب‌المثل آذری: «غملی آداما، اوزگه سنین گولمه‌سی آجیغ گلر»: به آدم غمگین، خنده‌ی بیگانه نفرت می‌آورد.

آدا: جزیره، خشکی میان آب، آبخوست، آداک

آداک در لغت‌نامه دهخدا: جزیره، خشکی میان آب. «قویون آداسی» نام جزیره‌ای است در دریاچه‌ی ارومیه. ضرب‌المثل آذری: «آداوا گورد آزیدی، بییری ده گمی نن گلدی»: در جزیره گرگ کم بود، یکی هم با کشتی آمد. نظیر: «گلپایگان گرگ کم داشت، یکی هم از گوگرد آمد».

آدینه: روز جمعه، آدینه

در دشت مغان شب جمعه را «آدینه آخشامی» می‌نامند. این واژه در اردبیل، مشکین‌شهر، نمین و ارسباران نیز متداول است. مرحوم شعار نوشته است: «خیرات شب جمعه برای مردگان را آدینالیق می‌گویند. در کتاب افشار ضرب‌المثل زیر شهرت دارد: ایشک دن آدینالیق اولماز».

آر: پاک، تمیز و پاکیزه

مثال: «فلان کس آر، مردار بیلیمیر»؛ فلانی پاک و ناپاک

آسی: سرگشته، آسیمه، آشفته، مشتق از آسیدن
آسیدن: «سرگشته، شوریده‌حال، آسیمه». (فرهنگ جعفری)
در گویش آذری، واژه‌ی «آسی» به همین معنی و مفهوم به‌کار می‌رود.
مادر از شیطنت و شلوغی فرزندش می‌نالند و می‌گوید: «سنین الیدن آسی اولماشام»؛ از دست تو آسیمه و آشفته شده‌ام.
کسی که از گرفتاری ناشی از پرستاری فرزندش سخن می‌راند، می‌گوید: «بو اوشاخ منی آسی الی ییب»؛ این بچه مرا آسیمه و گرفتار کرده است.

آغز: شیر ماک، شیر تازه‌زاییده‌ی گوسفند (برهان قاطع) در گویش‌های کرمان، سیرجان، تقوسان اراک، زرقان فارس، شاهرود، بختیاری، همدانی، راجی، آمره قم، کازرون و شیراز نخستین شیر چهارپایان را بعد از زایمان آغز می‌نامند. در آذربایجان ضمن اطلاق این واژه به شیر گاو و گوسفند تازه‌زاییده، بعضی از مادران، اولین شیر بعد از زایمان را به بچه‌ی نوزاد نمی‌دهند، با فشار دادن پستان آن را به دور می‌ریزند و می‌گویند: «آغز است نوزاد هضم نمی‌کند».

آل: موجود نامری و افسانه‌ای

در آذربایجان عقیده دارند که زن تازه‌زا را نباید تنها گذاشت، تا نوزاد و زائو از آسیب آل در امان باشند. زائو مهره‌ای را به‌نام «آل‌بند» همراه خود نگه می‌دارد که به آن مهره‌ی «آل گوئیگی» هم می‌گویند. این واژه و معتقدات آن در اکثر شهرهای ایران تداول داد.

آلیش (آلیش وریش):

در واژه‌نامه‌های چاپ‌شده از گویش‌های کرمانی، تاتی و تالشی، خراسانی، سمنانی، اصفهانی، راجی دلیجان، نیشابوری، ایلامی، نایینی، لری، ملایری، بیرجندی، سروستانی، تربت‌حیدریه، سیستانی، سیرجانی، لارستانی، خوانساری، ابوزید کاشان، بختیاری چهارلنگ، فرهنگ آمره، قمی، فین بندرعباس، کازرونی و شیرازی، لهجه‌ی بخارای، فرهنگ تاجیکی، و در ی ک کلام از سواحل خلیج‌فارس تا کرانه‌های شمال شرقی دریای مازندران، کلمه‌ی آلیش به معنای: عوض کردن چیزی به‌جای چیز دیگر، عوض کردن و مبادله، ثبت و ضبط شده است.

در گویش آذری، این واژه به‌صورت تکمیلی «آلیش وریش» با مفاهیم گسترده‌تر تداول عامه دارد. «وریش» از کلمه ورتین پهلوی به‌معنای «مبدل شدن و عوض کردن» مشتق شده است (فرهنگ فارسی - پهلوی. ص ۳۶۲ و ۴۵۴).

همان‌طوری که در زبان فارسی اسم مصدر داد و ستد از «دادن و ستاندن» اشتقاق یافته، در آذری هم اصطلاح آلیش وریش از «آلماق و ورماق» ریشه گرفته است که فعل امر «آل ور» عمل مبادله و معاوضه داد و ستد را به مرحله اجرا درمی‌آورد.

آواز:

«آوازین خوشدور اگر اوخود قون قرآن اولسا»
مَثَل: «هر آغیزدان بیر آواز گلیر»
در لایایی‌ها مادران ترنم می‌کنند:
«من سنه گول دیمه زَم / گولون عمری آژ اولا
من سنه بولبول دیه رم / بولبول خوش آواز اولار»

آوسار: افسار، لگام

«ایپک نه قدر خوار اولدی / ایشکّه آویسار اولدی»؛
ابریشم چقدر خوار شد / برای خر افسار شد. (تکاب افشار)

آویز:

- نام وسایلی که به‌صورت آویزان هستند. مانند قندیل، رخت‌آویز.
- نام گل زیبایی که گل‌هایش از شاخه رو به پایین آویزان است.
- زینت‌آلات آویز. گردن‌بند آویز، آویز گوشواره.
«قولا غندا گوشوارا / آویزی پارا پارا»

داشته باشد، بوستان برّ و بار.
از این امثال در زبان فارسی هم زیاد است:
به گیتی به‌جز پارسا زن مجوی. (فردوسی)
زنان را ز هر خوبی و دست‌رس- فزون‌تر هنر، پارسایی‌ست بس. (اسدی)
در مجموعه ضرب‌المثل‌های تکاب افشار می‌خوانیم: «آروادین عصمتی، کیشی‌نین غیرتی»
همین عصمت زن و غیرت مرد، در مثل دیگر آذری به این صورت ترتیب یافته است: «آر آلتیندا آت، غیرت آلتیندا آروار»؛ قهرمان بر اسب سوار و استوار است، غیرت بر عفت و عصمت (= آر). (وفائی)

در امثال شهرستان زنجان آمده است: «آغاجین بییری آردی، بییری ناموس، قالاتی تالاب تولوب»؛ چوب (تنبیه و تربیت) یکی عصمت و عفت (آر) است، یکی ناموس، بقیه تالاب تولوب.

آرشین: ذرع، واحد اندازه‌گیری طول- نام میله‌ی فلزی به‌طول تقریبی ۵۰ سانتی‌متر که بزآزان پارچه را با آن متر می‌کنند.
در پهلوی: ارشین
در ارمنی: آرشین، یک ارش
ارش در فرهنگ معین: واحدی است برای اندازه‌گیری طول از آرنج تا سرانگشت.

آریدماق: پاک کردن، سستن، پالودن

این واژه‌ی آذری با «آردن» فارسی به معنای: صافی، آبکش، پالاون هم‌بستگی دارد که در لغت‌نامه‌ی دهخدا و فرهنگ معین شرح زیر در بیان آمده است:
آردن: ظرفی مانند طبق دارای سوراخ‌های بسیار که طبّاخان و حلواپزان بر سر دیگ نهند و روغن و شیره و ترشی و مانند آن را بر بدان پالایند. آبکش، پالاون.
اصطلاح‌های آذری:
سبزی آریدان: کسی که سبزی پاک می‌کند.
قویی آریدان: کسی که با آب‌کشی چاه را پاک می‌کند.
«ارخلری آرید دادیلار»؛ جوی‌ها را پاک کردند (لارویی کردند).

آزار: درد و زحمت، بیماری، آزار

در قم و سیستان و نهاوند زکام و سرماخوردگی را آزار می‌گویند. در آذربایجان هم در هنگام عیادت بیماران می‌گویند: «اولماسین آزار»
برای آسان مردن و رهایی از رنج و رخت‌خواب می‌گویند: «اوج گون آزار، بیروگون مزار»

آسکرماق: عطسه، عطسه کردن، عطسه زدن

عطسه کلمه‌ای غربی است. در گویش‌های دماوندی و مازندرانی «آششفه»، شوشتری «آشد»، گلپایگانی «آشنی‌جه»، در دهات کرمان «آشونسه» می‌گویند. ولی در گویش‌های راجی، اصفهانی، قمی و همدانی، مانند آذری، «اسکّه» و در گیل و دیلم هم «اسکی‌زن» می‌گویند.

نمی‌داند. این مثل را جایی به کار می‌برند که کسی چندین رعایت نظافت نکند و یا از برخورد با وسایل نجس و ناپاک ابایی نداشته باشد...
مثال دیگر در تعریف چیزهای پاک و مصفا: «آبدان آری، سودان دوری» (وفائی)؛ پاک‌تر از ماه، صاف‌تر از آب.
کلمه‌ی آر از مصدر «آریدماق» آذری مشتق شده است که با اردان فارسی به معنی «صافی، آبکش، پالاون» هم‌خوانی دارد.

آر: عصمت و عفت، پاک‌دامنی، پارسایی، آر و ناموس از حاصل بررسی‌ها چنین استنباط می‌شود که در زبان فارسی و تداول عامه، واژه‌ی «آر» آذری با عار عربی در تلفظ و تحریر، تداخل پیدا کرده و در معنی تعارض و تناقض آفریده‌اند. زیرا آر آذری صفت ستوده است و عار عربی ناستوده.
عار: عیب، ننگ، رسوایی
ما نداریم از رضای حق گله / عار ناید شیر را از سلسله.
آنجا که حمیت است مردان را / از مادر شوی‌کرده عار آید. (عبادی شهریاری)

در زبان آذری هم، همین مضامین و معانی به‌کار می‌رود. «بورج آلمآقدان عاریم گلیر»؛ از وام گرفتن عارم می‌آید، ننگ می‌شمارم.
«بیکارلیق بیعارلیق» (وفائی)؛ بی‌کاری بی‌عاری.
کسی که بناچار شغل کارگری اختیار می‌کند، در مقابل ایراد دیگران می‌گوید: «ایشله ماق عار دگل»؛ کار کردن عار نیست.
سعدی هم می‌فرماید:
مرا نیست ز آهنگری ننگ و عار / خرد باید و مردی ای پادسار.

واژه‌ی آر آذری، در زبان‌دهای مردم آذربایجان با واژه‌ی «آراست»: تزکیه و تهذیب» مندرج در ذیل فرهنگ‌های فارسی مأخوذ از مصنفات کاشانی هم‌معنی است.
در آذربایجان، هر گاه بخواهند خانواده‌ای را به نیکی یاد کنند و بستانند، می‌گویند: «چوخ آرلی ناموسلی خانواده‌در»؛ خانواده‌ای پاک‌دامن و باناموس است. خانواده یا شخص بی‌حیا را هم با لفظ «بیار به‌ناموس» (بی‌آر و بی‌ناموس) معرفی می‌کنند. هر گاه یکی از اعضای خانواده، به‌ویژه دختر، در کوچه و خیابان پرخاش‌گری کند و مردم را متوجه سر و صدای خود نماید بزرگان خانواده او را از محل دور کرده و به خانه می‌برند و می‌گویند: «ای وای آردان ناموسدان دوشدوخ»؛ ای وای از عفت و عصمت افتادیم، آبروی‌مان رفت.
درباره‌ی کسی که کارهای ننگین کند و از عیب و ایراد نهراسد، ادا و اطوار لاتنی درآورد، می‌گویند: «آری یه ییب، ناموسی گوتونه باغیلپ»؛ عفت و عصمت، پارسایی را خورده، ناموس را به [...]ش بسته.
کلمه‌ی آر چنان صفت مقدس و نمونه‌ی پاک‌دامنی است که آن را برای بانوان توصیه نموده و چنین تمنایی از آنان دارند و در امثال می‌آورند: «آروادین آری، بستانین باری گرگ اولسون» (وفائی)؛ زن باید عفت و پارسایی

در دنیای اینترنت،

هر کس می تواند هویتی متفاوت با شخصیت واقعی خود داشته باشد

پیام اجتماعی

خبر

۴۹۵ حلقه چاه غیرمجاز در آذربایجان غربی مسدود شد

طرح نو؛ گروه خبر مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی از انسداد ۴۹۵ حلقه چاه غیرمجاز در سطح استان طی سال ۱۴۰۴ خبر داد.

مجید رستگاری از انسداد ۴۹۵ حلقه چاه غیرمجاز در استان طی سال جاری خبر داد و افزود: در این راستا ۳۶ میلیون مترمکعب آب در آبخوان‌های استان صرفه جویی شد. وی با بیان اینکه این اقدام در چارچوب طرح احیاء و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی و با هدف جلوگیری از برداشتهای غیرقانونی انجام شده است، ادامه داد: بیشترین تعداد چاه‌های مسدود شده مربوط به شهرستان ارومیه با ۱۴۴ حلقه و نوشین شهر با ۸۶ حلقه بوده است.

رستگاری هدف از این اقدامات را حفاظت از ذخایر آب‌های زیرزمینی و مقابله با برداشتهای غیرمجاز عنوان کرد و تصریح کرد: انسداد این چاه‌ها منجر به صرفه‌جویی ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب آب در آبخوان‌های استان شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی همچنین از نصب ۱۰۴۳ دستگاه کنتور هوشمند بر روی چاه‌های مجاز خبر داد و گفت: این میزان نسبت به سال‌های گذشته رشد قابل توجهی داشته و با هدف نظارت دقیق بر میزان برداشت و جلوگیری از اضافه‌برداشت انجام شده است.

رستگاری با اشاره به اقدامات صورت‌گرفته در حوزه صیانت از حریم و بستر رودخانه‌ها بیان کرد: در سال جاری ۲۸۳ هکتار از بستر رودخانه‌ها از تصرفات غیرقانونی آزادسازی و ۷۱ دستگاه حفاری غیرمجاز توقیف شد. همچنین لایروبی ۲۸۲ کیلومتر از رودخانه‌های اصلی و ۲۵۲ کیلومتر از انهار کشاورزی انجام شده است تا جریان آب با ایمنی و بهره‌وری بیشتر برقرار باشد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی بر ضرورت مشارکت عمومی و همکاری بهره‌برداران در صیانت از منابع آب و اهمیت آموزش و فرهنگ‌سازی برای مدیریت پایدار منابع آب تأکید کرد.

دبیر اجرایی جشنواره بین‌المللی شعر رضوی خبر داد:

دریافت ۲۱۲ اثر در جشنواره شعر رضوی به زبان ترکی آذری زمان ارسال تا ۱۵ اسفند تمدید شد

بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری تا ۱۵ اسفند ماه جاری تمدید شده است.

جشنواره بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری با هدف اشاعه، ترویج و انتشار فرهنگ منور رضوی، گسترش و حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و ادبی مرتبط با سیره اهل بیت (ع) تجلیل و قدردانی از تولید کنندگان و پدید آورندگان آثار حوزه فرهنگ رضوی برگزار می‌شود.

براساس این گزارش در سال‌های گذشته در راستای تحقق عدالت فرهنگی شانزدهمین دوره این جشنواره در شهرستان چابهار، هفدهمین دوره در میاندوآب و هجدهمین دوره در سلماس برگزار شد.

گفتنی است: اختتامیه نوزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری در اردیبهشت سال ۱۴۰۵ برگزار می‌شود.

مدیرکل فرودگاه‌های آذربایجان غربی:

باند دوم فرودگاه ارومیه احداث می‌شود

وی افزود: فرآیند احداث این باند در مرحله مطالعاتی قرار دارد و پس از تملک اراضی مورد نیاز و انجام سایر اقدامات قانونی، عملیات اجرایی آن آغاز خواهد شد.

فرودگاه ارومیه نقش موثری در توسعه اقتصادی و گردشگری دارد

نماینده مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی نیز در این بازدید با اشاره به جایگاه راهبردی این مجموعه اظهار کرد: فرودگاه ارومیه یکی از فرودگاه‌های مهم و از بهترین فرودگاه‌های کشور به شمار می‌رود که نقش موثری در توسعه اقتصادی، گردشگری استان دارد.

حاکم مکان افزود: موضوع توسعه فرودگاه، احداث باند دوم بصورت موازی و اجرای سایر پروژه‌های عمرانی و زیرساختی به طور ویژه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

وی با بیان اینکه مباحث فنی و تخصصی این طرح‌ها به دقت بررسی شده است، تأکید کرد: با توجه به اهمیت این پروژه‌ها در ارتقای ظرفیت حمل‌ونقل هوایی استان، پیگیری‌های لازم را در سطح ملی انجام خواهیم داد و حمایت کامل خود را برای تسریع در روند اجرای پروژه‌ها به کار خواهیم بست تا زمینه رشد و پیشرفت هرچه بیشتر استان فراهم شود.

ظرفیت پارک هواپیما ۴۰ درصد افزایش خواهد یافت. مدیرکل فرودگاه‌های استان آذربایجان غربی در ادامه با اشاره به پروژه احداث باند دوم و ساخت ترمینال خارجی اظهار کرد: در خصوص این پروژه‌ها رایزنی و پیگیری از شرکت فرودگاه‌ها و نوابری هوایی ایران در حال انجام است. وی افزود: برای بهسازی ترمینال خارجی موجود نیز

طرح نو؛ گروه خبر دبیر اجرایی جشنواره بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری گفت: ۲۱۲ اثر به نوزدهمین دوره این جشنواره که در دهه کرامت برگزار خواهد شد، ارسال شده است.

بحر علی محمودی افزود: از این تعداد، ۱۲ اثر خارجی بوده و از کشورهای روسیه، عراق، جمهوری آذربایجان و ترکیه ارسال شده و بقیه مربوط به شعرای داخلی است.

وی افزود: هر شاعر می‌تواند حداکثر پنج اثر به زبان ترکی آذری به این دوره از جشنواره ارایه کند. دبیر اجرایی نوزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری اظهار کرد: علاقمندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به سامانه «شمس توست» به نشانی shamstooos.ir مراجعه کنند.

وی خاطرنشان کرد: زمان ارسال اثر به جشنواره

طرح نو؛ گروه خبر مدیرکل فرودگاه‌های استان آذربایجان غربی از جانمایی برای احداث باند دوم فرودگاه ارومیه خبر داد. عظیم طهماسبی در بازدید نماینده مردم ارومیه از فرودگاه ارومیه، با اشاره به تعریف ۱۰ پروژه عمرانی برای فرودگاه ارومیه اظهار کرد: از این تعداد، ۴ پروژه از محل اعتبارات سرمایه‌ای شرکت فرودگاه‌ها تأمین مالی می‌شود.

وی افزود: دو پروژه مربوط به سیستم روشنایی پیرامونی فرودگاه و برق‌رسانی سیستم‌های نظارتی به ارزش ۳۰ میلیارد تومان و همچنین پروژه توسعه و بهسازی عوامل پروازی موجود با اعتبار اولیه ۱۸۰ میلیارد تومان در مرحله مناقصه قرار دارد.

طهماسبی با بیان اینکه اجرای پروژه توسعه و بهسازی عوامل پروازی طی ۸ ماه انجام خواهد شد، گفت: در جریان این عملیات تلاش می‌شود بخش عمده فعالیت‌ها به صورت شبانه اجرا شود تا فرودگاه تا حد امکان عملیاتی باقی بماند.

ظرفیت پارک هواپیما در فرودگاه ارومیه ۴۰ درصد افزایش یافت

وی همچنین تأکید کرد: با اجرای پروژه توسعه اپرون،

قنادان ارومیه با طعم انصاف رمضان را شیرین کردند

ساله سر همین موقع، بوی شهد داغش که در خیابان می‌پیچید، انگار رمضان رسیده بود. بانگهای به جعبه شیرینی ادامه می‌دهد: هر چند امسال قیمت‌ها بالا رفته، ولی این قنادی هوای مردم محله را دارد؛ زولبیای اینجا هم خوش‌مزته هست هم زیاد گران نشده مثل بعضی جاها.

زهره لبخند می‌زند، جعبه را کمی بالا می‌گیرد و می‌گوید: برای ما زولبیا فقط یک شیرینی نیست؛ یک رسم، یک یادگاری از سفره مادر بزرگ هست. هر چند می‌بینم عجله دارد ولی دوباره سوالی می‌پرسم، قیمت‌ها کمی بالا نیست؟ در پاسخ می‌گوید: قیمت همیشه مهم هست ولی کیفیت کار و مزه انصاف قنادها از همه چیز شیرین‌تر؛ وقتی می‌بینی با همه سختی‌ها هنوز کیفیت همان هست، آدم دلش می‌خواهد بیشتر خرید

طرح نو؛ گروه گزارش - طاهره نوید آریین بوی شیرینی زولبیا و بامیه این روزها دوباره در کوچه‌های ارومیه پیچیده است؛ قنادان با حفظ قیمت‌های منسوب و نظارت دقیق اتحادیه تلاش دارند تا سفره‌های رمضان مردم استان را همچنان شیرین نگه دارند.

هنوز عطر ماه مبارک رمضان در کوچه‌های ارومیه نیپچیده و بترین قنادی‌ها یکی یکی رنگ رمضان به خود گرفته‌اند؛ بوی روغن داغ و شهد تازه، با صف‌های کوتاه و لبخند شیرینی‌خواهان درهم می‌آمیزد. حالا چند روز پس از آمدن ماه مبارک رمضان در گوشه کنار مغازه‌های قنادی و شیرینی‌فروشی‌ها، مشتریان با لبخند زولبیاهای طلایی را در جعبه می‌چینند و همزمان صدای تسیب یا دعای افطار از مغازه‌های بسته به گوش می‌رسد.

رمضان در ارومیه بوی کار و برکت گرفته؛ قنادان از صبح تا نیمه‌شب پای دیگ‌های جوشان‌اند تا تقاضای شهر را پاسخ دهند.

در این روزهای پرمشغله، قنادان شهر نه‌تنها بر طعم و کیفیت، که بر پاشنه انصاف هم ایستاده‌اند تا رمضان برای سفره‌های مردم شیرین بماند. در ازدحام عصرگاهی یک از محلات ارومیه که همه می‌خواهند زودتر برای افطار کنار خانواده شان باشند، «زهره مرادی» جعبه کوچکی از زولبیا و بامیه را در دست دارد. لبخند آرامی روی صورتش نشسته و میان جمعیتی که برای افطار آمده می‌شوند، ایستاده تا حسابش را بپردازد.

از او می‌پرسم چرا همین قنادی را انتخاب کرده‌ای؟ مکنی می‌کند و با نگاهی پر از خاطره می‌گوید: «من از بچگی خرید زولبیا رو از همین مغازه یاد گرفتم. همه

سبک‌تره‌ست. مردم می‌آیند، می‌خواهند شیرینی بخرند اما چشمانشان به قیمت‌هاست. ما هم دلمان نمی‌خواهد کسی به‌خاطر پول، از شیرینی افطارش دست بکشد.» دستش را به سمت دیگ داغ می‌برد و زولبیاهای تازه‌طلایی را با یک کف گیر در ظرف می‌گذارد و می‌گوید: «قیمت مواد بالا رفته، شکر و روغن با نوسان می‌آید، اما انصاف حکم می‌کند جوری بفروشیم که همه بتوانند بخرند. ما قنادها رسالتی داریم؛ فقط کار نیست، یک جور خدمت به مردم هم هست. شیرینی باید مزه همدلی بدهد، نه گرانی.»

او با لبخندی ساده ادامه می‌دهد: «رمضان برای ما یعنی کار زیاد، ولی برکت زیادت. صدای اذان که در هوای شهر می‌پیچد، مشتری‌ها ضمن خرید می‌آیند سلام و دعا می‌کنند، یک جور حس مشترک بین همه جاری می‌شود. همین که ببینی مردم راضی‌اند، انگار روزه‌ات قبول شده.» بوی عطر زعفران با بخار شیرینی در هوا پیچیده. او دوباره روی دیگ خم می‌شود، آخرین زولبیاهای روز را می‌ریزد و آرام می‌گوید: «رمضان فقط با طعم زولبیا نیست که شیرین می‌شود؛ با طعم انصاف شیرین‌تر می‌شود. این را قناد می‌فهمد، وقتی دل مردم از شیرینی کارش گرم بشود.»

هر کیلو زولبیا در ارومیه چند؟

محمد آقاوردی‌زاده، رئیس اتحادیه قنادان و شیرینی‌فروشان ارومیه، در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا از تلاش واحدهای صنفی برای حفظ استانداردهای تولید و رعایت قیمت‌ها می‌گوید: «قیمت زولبیا و بامیه درجه دو ۲۵۰ هزار تومان، درجه یک ۳۹۰ هزار تومان واحدهای ممتاز با نرخ ۴۲۰ هزار تومان عرضه می‌کنند. این نرخ‌ها بعد از بررسی در کمیسیون نظارت و بر اساس آنالیز دقیق

هزینه‌ها اعلام شده و همه واحدها موظف به رعایت آن هستند.»

به گفته او، کنترل و نظارت در ایام رمضان افزایش یافته و به همه واحدها تأکید شده که از مواد درجه‌یک استفاده کنند. آقاوردی‌زاده با اشاره به شاخص‌های دقیق درجه‌بندی واحدها یادآوری می‌کند: «کیفیت تولید در همه سطوح مطلوب است و تفاوت قیمت‌ها ناشی از هزینه‌های متفاوت واحدهاست، نه افت کیفیت محصول؛ برخی هزینه اجاره یا مواد اولیه بالاتری دارند اما در مجموع همه قنادان سعی کرده‌اند تولیدی منصفانه و استاندارد داشته باشند.»

رئیس اتحادیه یادآوری می‌شود که مردم ترجیح می‌دهند از قنادی‌هایی خرید کنند که هم کیفیت بالا و هم نظارت بهداشتی قوی دارند: «همه واحدها مسئول بهداشتی دارند و بر فرآیند پخت و عرضه نظارت می‌کنند، مواد اولیه از بازار آزاد تهیه می‌شود و سهمیه شکر اتحادیه هم برای اعضا تأمین شده است.»

او با وجود افزایش قیمت شکر و حذف ارز ترجیحی، از تلاش صنف برای مهار قیمت‌ها سخن می‌گوید و «انصاف» را واژه کلیدی کار این روزها می‌داند: «اگرچه نوسان قیمت‌ها در تولید اثر گذاشته، قنادان سعی کردند قیمت‌ها را به نحوی تعیین کنند که سفره مردم از شیرینی رمضان خالی نماند. نسبت به استان‌های همجوار، قیمت‌ها در ارومیه پایین‌تر است و این تصمیمی آگاهانه برای حمایت از مردم در ماه مبارک رمضان بود.»

در نهایت، رمضان امسال برای قنادان و مردم ارومیه، با وجود نوسانات و هزینه‌ها، حال‌وهوایی همدلانه و گرم دارد؛ بوی زولبیا و بامیه نه‌تنها نشانه آغاز افطار که یادآور صمیمیتی است که در فرهنگ این شهر ریشه دارد، جایی که شیرینی انصاف، رمضان را خوش‌طعم‌تر کرده است.

صاحب امتیاز: مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی

آدرس تبریز: خیابان امام - مابین چهارراه منصور و میدان ساعت - جنب مسجد کبود

مجتمع تجاری ابریشم - طبقه اول - واحد شماره ۹ شماره تماس: ۳۵۲۴۱۹۵۲

آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱

تلفکس: ۰۴۴-۳۲۲۴۸۵۸۸

لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

خبر

برگزاری مسابقه «خبرنگار کودک»

ویژه ماه مبارک رمضان

در شهرداری منطقه ۲ تبریز

فرهنگسرای حضرت ولیعصر (عج)

طرح نو؛ گروه شهری

مدیریت فرهنگی و اجتماعی شهرداری منطقه ۲ در قالب ویژه برنامه های «رمضان» مسابقه استعدادیابی «خبرنگار کودک» را با هدف تقویت مهارت های بیان و مسئولیت پذیری اجتماعی کودکان برگزار می کند. به گزارش امور ارتباطات، این مسابقه با شعار «شهر از نگاه کودکان» (مشکلات مدرسه، محیط زیست و محله را از چشمان کوچک قهرمانان بزرگ ببینیم) طراحی شده و از کودکان دعوت می شود تا در قالب یک ویدیوی ۶۰ ثانیه ای، مسائل و دغدغه های پیرامون خود را روایت کنند.

این رویداد در راستای تقویت روحیه مطالبه گری، افزایش آگاهی اجتماعی و پرورش استعداد های رسانه ای نسل آینده و در چارچوب اهداف فرهنگی شهرداری منطقه ۲ تبریز برگزار می شود.

مسابقه «خبرنگار کودک» از ویژه برنامه های ماه مبارک رمضان در محلات میرداماد، ۱۸ متری صبا، مهران ۵ و در جنب پارک اباصالح برگزار خواهد شد و علاقه مندان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و ارسال ویدیوهای یک دقیقه ای خود از طریق ارتباط با ادمین فرهنگسرای کودک به نشانی

faranakkhanmakou@

و یا با شماره تماس ۳۳۸۰۸۶۲۴ اقدام کنند.

این برنامه در راستای تحقق شعار #تبریز_شهر_دوستدار_کودک برگزار می شود و فرصتی ارزشمند برای دیده شدن استعدادهای و نگاه خلاقانه کودکان به مسائل شهری را فراهم می آورد.

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

در آیین آغاز به کار عملیات اجرایی اولین تراموای شهری کشور در تبریز مطرح شد؛

تراموا؛ الگوی ملی توسعه حمل و نقل پاک می شود

شهردار با اشاره به مسیر خط تراموای شهری و ایستگاه های آن افزود: ایستگاه های این خط شامل فرودگاه، ترمینال حجاج، پارک بزرگ، میدان آذربایجان، سرداران فاتح، استاد جعفری، بهار، آخونی، نصف راه، رسالت، لاله، منظریه، ابوریحان، نظامی گنجوی، طالقانی، ارتش، حافظ، مارالان، گلگشت، آبرسان، هفت تیر، بیلاکوه، یوسف آباد و پاسداران خواهد بود. وی با اشاره به اینکه تبریز پیشگام در ناوگان ریلی شهری است تصریح کرد: فاز اول تراموا با ۵ کیلومتر ریل سال ۱۴۰۵ افتتاح می شود.

هوشیار در ادامه سخنان خود تاکید کرد: اولین پروژه تراموای شهری کشور سرانجام پس از ماهها مطالعه و برنامه ریزی، امروز در تبریز وارد فاز اجرایی شد. این پروژه که قرار است تحولی اساسی در حمل و نقل عمومی کلاتشهر تبریز ایجاد کند، با حضور یعقوب هوشیار، شهردار تبریز و جمعی از مسئولان استانی کلید خورد.

شهردار تبریز با اشاره به اینکه اجرای پروژه خط تراموا تبریز با هدف کاهش ترافیک و آلودگی هوا و با هزینه ای معادل یک پنجم مترو آغاز شد. گفت: افتتاح فاز اول این خط ریلی ۲۰ کیلومتری سال ۱۴۰۵ صورت می گیرد و این پروژه پیشران توسعه شهری و الگویی برای سایر کلاتشهرها خواهد بود.

یعقوب هوشیار، با اشاره به تحقق وعده های مدیریت شهری به شهروندان اظهار داشت: خدا را شاکریم که قول و وعده ای که به مردم بزرگ و شهروندان تبریز داده بودیم، مبنی بر آغاز پروژه تراموا در سال ۱۴۰۴، امروز محقق شد و به همت همکارانم در سازمان مترو تبریز شاهد شروع اجرای این پروژه هستیم.

طرح نو؛ گروه شهری
عملیات اجرایی اولین تراموای شهری کشور صبح امروز با حضور امیر خرسندی معاون وزیر دفاع و مدیرعامل بنیاد تعاون وزارت دفاع، نمایندگان مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی، استاندار آذربایجان شرقی، اعضای شورای اسلامی شهر و شهردار تبریز آغاز به کار کرد.

، یعقوب هوشیار پیش از ظهر امروز در آیین کلنگ زنی و آغاز عملیات اجرایی خط چهارم متروی تبریز که در قالب تراموای شهری اجرا می شود، گفت: این خط به طول ۱۹ کیلومتر رفت و برگشت طراحی شده و شامل ۲۴ ایستگاه همسطح است. مسیر از فرودگاه آغاز و پس از عبور از میدان و بلوار آذربایجان، سرتاسر بلوار آزادی، آبرسان و یوسف آباد، به پاسداران منتهی می شود.

وی با اشاره به ظرفیت ناوگان خط چهارم مترو افزود: در مرحله نخست، ۲۰ رام تراموای سه واگنه به طول ۳۵ متر و عرض ۲۵ متر در این خط به کارگیری خواهد شد. هر رام قابلیت جابه جایی ۳۰۰ مسافر را دارد و با هدوی ۶ دقیقه ای، ظرفیت جابه جایی روزانه ۱۹۲ هزار نفر و سالانه حدود ۶۹ میلیون نفر پیش بینی شده است. به گفته هوشیار اجرای کامل پروژه در مدت ۲۴ ماه و در چهار فاز برنامه ریزی شده و رأورد اولیه اجرای این خط ۱۴ همت است که از این میزان، ۸ همت مربوط به اجرای مسیر و ۶ همت مربوط به تأمین ناوگان خواهد بود.

وی تاکید کرد: اولین تراموای شهری کشور با رویکرد توسعه حمل و نقل پاک، کاهش بار ترافیکی و ارتقای کیفیت زیست شهری احداث می شود.

وی با تشریح مشخصات فنی این خط ریلی نوین افزود: این پروژه به طول ۲۰ کیلومتر و با پیش بینی ۲۴ ایستگاه طراحی شده است. مطالعات ۱۸ گانه کاملی در مورد تراموا انجام گرفته و پیمانکار اجرای پروژه نیز انتخاب شده است. ان شاء الله با همتی که در مجموعه وجود دارد، کار طراحی و اجرا در کمترین زمان ممکن انجام خواهد شد.

شهردار تبریز با مقایسه هزینه های تمام شده این پروژه با مترو، یکی از مهم ترین مزایای تراموا را صرفه جویی اقتصادی دانست و گفت: همانطور که می دانید هزینه تمام شده تراموا نسبت به مترو یک پنجم است و سرعت اجرای کار نیز بسیار بالاتر است. امیدواریم با این اتفافی که امروز شروع شده، بتوانیم بخش عمده ای از معضل ترافیک و آلودگی هوای شهر تبریز را مرتفع کنیم.

هوشیار در بخش دیگری از سخنان خود به تأمین مالی پروژه های حمل و نقل عمومی اشاره کرد و گفت: ما حدود ۶۰ درصد از منابع بودجه ای خود را در بودجه ۱۴۰۵ به حوزه حمل و نقل عمومی اختصاص داده ایم. این بودجه صرف خرید اتوبوس های برقی، ایجاد ایستگاه های شارژ خودروهای برقی، تکمیل خط سوم مترو و فعالیت های عمده در خط دوم متروی تبریز خواهد شد.

وی با اعلام خبر خرید تجهیزات اصلی پروژه افزود: خریداری ریل های رفت و برگشت به طول ۵ کیلومتر انجام گرفته است و در ماه های آینده عملیات نصب آن آغاز خواهد شد. ما به شهروندان عزیز تبریزی قول می دهیم که فاز اول این پروژه در سال ۱۴۰۵ افتتاح و آماده بهره برداری شود.

شهردار تبریز با اشاره به نقش ملی این پروژه، آن را

پیامبر اکرم (ص)

غذای حلال بخورید تا روزه برای شما

کامل گردد.

شنبه ۹ اسفند ماه ۱۴۰۴ - سال نوزدهم - شماره ۳۵۱۲

فرصتی برای الگوسازی در سطح کشور دانست و گفت: امروز شاهد آغاز پروژه ای هستیم که نه تنها برای تبریز، بلکه می تواند برای کل ایران برکت داشته باشد و الگویی برای دیگر شهرهای کشور در مدیریت منابع و توسعه حمل و نقل پاک باشد. امیدواریم با همراهی و کمک دولت محترم، واردات واگن ها را نیز در سریع ترین زمان ممکن انجام دهیم.

وی همچنین به ارتباط این پروژه با توسعه شهری اشاره و خاطر نشان کرد: امروز اگر بتوانیم در حوزه حمل و نقل و مسکن تسهیل گری کنیم، شاهد پیشران جدی در اشتغال و ارزش افزوده خواهیم بود. تبریز با ۱۵ درصد افزایش صدور پروانه ساختمانی و پروژه ۵۰۰ هزار مترمربعی و همچنین ساخت سه هزار واحد مسکونی در مناطق محروم، رکورد خوبی در حوزه ساخت و ساز به نسبت گذشته داشته است.

یعقوب هوشیار در پایان با قدر دانی از همراهی استاندار، نمایندگان مجلس و اعضای شورای شهر، بر عزم جدی مدیریت شهری برای تسریع در اجرای این پروژه تاکید کرد و گفت: ما ۱۵ همت برای مترو و تراموا اختصاص داده ایم که از این میزان، یک همت مستقیماً برای پروژه تراموا پیش بینی شده است. امیدواریم با این همت جمعی، سال ۱۴۰۵ شاهد راه اندازی فاز اول تراموا و ارائه خدمات مطلوب به شهروندان باشیم.

در پایان این مراسم تقاضای اجرای خط چهارم متروی تبریز که در قالب تراموا احداث می شود، توسط امیر خرسندی مدیرعامل بنیاد تعاون وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، بهرام سرمست استاندار آذربایجان شرقی و یعقوب هوشیار شهردار تبریز امضا شد.

دستی در کلیبر محسوس است. ایجاد چنین فضایی می تواند به حذف واسطه ها و افزایش سهم تولیدکننده از سود فروش منجر شود.

او همچنین به ضرورت آموزش نسل جوان اشاره کرد و گفت: اگر مهارت آموزی در حوزه صنایع دستی به صورت هدفمند دنبال نشود، با خطر گسست نسلی مواجه خواهیم شد. ما برنامه هایی برای تقویت آموزش های کاربردی، بیمه هنرمندان و تسهیل صدور مجوز کارگاه های خانگی در دست اجرا داریم.

گردشگری خوراک؛ ظرفیتی مغفول مانده

مدیرکل میراث فرهنگی استان با اشاره به ظرفیت غذاهای محلی کلیبر تصریح کرد: آش دوغ، یرگی ماش، سوچوق و دیگر غذاهای سنتی منطقه می توانند در قالب جشنواره های خوراک محلی به برند گردشگری تبدیل شوند. امروز در دنیا گردشگری خوراک یکی از شاخه های پررونق صنعت توریسم است و کلیبر در این زمینه ظرفیت بالایی دارد. وی افزود: محصولات مانند زغال اخته کلیبر نیازمند بسته بندی مناسب، فرآوری صنعتی و بازاریابی حرفه ای هستند. اگر زنجیره ارزش این محصولات تکمیل شود، می توان اشتغال پایدار برای جوانان منطقه ایجاد کرد.

نگاه به آینده؛ توسعه متوازن و پایدار

حمزه زاده در جمع بندی سخنان خود خاطر نشان کرد: کلیبر قابلیت تبدیل شدن به قطب گردشگری فرهنگی و طبیعی شمال غرب کشور را دارد، مشروط بر آن که توسعه زیرساخت ها، حمایت از هنرمندان صنایع دستی، تقویت برند محصولات بومی و آموزش گردشگری مسئولانه به صورت همزمان دنبال شود. اگر این مسیر با هم افزایی دستگاه ها و مشارکت مردم طی شود، کلیبر می تواند الگویی موفق از توسعه متوازن در کشور باشد.

کلیبر؛ تلاقی هنر، طعم و هویت

کلیبر فقط مقصدی برای دیدن طبیعت نیست؛ شهری است که در تار و پود ورنی هایش، در عطر آش دوغ و در نوای عاشیق ها، روایت زندگی جاری است. اگر هنر دست زنان عشایر، طعم غذاهای کوهستانی و آیین های کهن این دیار با برنامه ریزی و حمایت هدفمند همراه شود، «بهشت گمشده ایران» می تواند به برندی ماندگار در گردشگری فرهنگی کشور بدل شود؛ برندی که هم حافظ طبیعت باشد و هم حامی اقتصاد بومی. / مهر

کلیبر؛ روایت رنگ و طعم در قلب ارسباران

ارسباران و سایه تاریخ قلعه بابک برآمده اما هنوز روایت ملی منسجمی از آن شکل نگرفته است.

ضعف بر معرفی؛ حلقه مغفوده توسعه گردشگری

نظری با انتقاد از تمرکز تبلیغات گردشگری کشور بر مسیرهای کلاسیک اظهار کرد: سالهاست گردشگری ایران در یک مسیر محدود تهران - یزد - اصفهان - شیراز تعریف شده است. در حالی که مناطقی مانند ارسباران و کلیبر از نظر تنوع طبیعی و فرهنگی چیزی کمتر ندارند، اما سهمی از ویرتین ملی گردشگری ندارند.

وی افزود: در بسیاری از هتل های شهرهای بزرگ حتی یک تصویر از ارسباران دیده نمی شود. این یعنی ما هنوز نتوانسته ایم کلیبر را به عنوان یک برند ملی معرفی کنیم.

گردشگری فرهنگی؛ فرصتی برای ماندگاری مسافر

این مدرس گردشگری با اشاره به پیوند عمیق میان صنایع دستی و سفر گفت: اگر گردشگر فقط برای دیدن طبیعت بیاید، شاید

طرح نو؛ گروه شهری

کلیبر در قلب ارسباران، فراتر از یک مقصد طبیعی، تلاقی هنر عشایری، غذاهای بومی و هویت فرهنگی است؛ ظرفیتی ارزشمند که می تواند موتور محرک توسعه پایدار منطقه باشد. در دامنه های سرسبز جنگل های ارسباران و در سایه تاریخ کهن قلعه بابک، شهر کلیبر نه تنها با طبیعت بکرش که با هنر دست مردمان و طعم سفره های محلی اش شناخته می شود. اینجا جایی است که صنایع دستی از دل کوچ عشایر زاده می شود و غذاها بوی کوهستان و سبزی های وحشی می دهد؛ ترکیبی از فرهنگ، معیشت و هویت که می تواند پیشران توسعه پایدار منطقه باشد.

صنایع دستی کلیبر؛ هنری برخاسته از کوچ و کوهستان

شخص ترین هنر بومی کلیبر «ورنی بافی» است؛ دست بافته ای ظریف که زنان عشایر قره داغ با الهام از طبیعت ارسباران می آفرینند. نقوش حیوانات، پرندگان و اشکال هندسی در ورنی ها، بازتابی از زیست روزمره و باورهای مردم منطقه است. این هنر که نسل به نسل منتقل شده، امروز نه تنها یک میراث فرهنگی بلکه منبع درآمد بسیاری از خانوارهای روستایی به شمار می رود.

در کنار ورنی، گلیم بافی، قالی بافی، صنایع چوبی و چلنگری نیز در برخی روستاها رواج دارد؛ هنرهایی که با وجود ظرفیت بالا، همچنان در حاشیه بازار ملی قرار دارند.

زهرآنجلیان، از بافندگان با سابقه ورنی در گفت و گو با خبرنگار مهر می گوید: هنر نقش ورنی داستان دارد؛ از بز کوهی گرفته تا سایه خروس ارسباران. ما طرح ها را از دل طبیعت می گیریم. اما مشکل اصلی ما بازار فروش است. بیشتر سود را واسطه ها می برند و تولیدکننده سهم کمی دارد.

نجنفیان نبود بازارچه دائمی صنایع دستی، گرانی مواد اولیه و کمبود حمایت بیمه ای را از مهم ترین دغدغه های فعالان این حوزه عنوان می کند و معتقد است فروش اینترنتی و آموزش بازاریابی می تواند بخشی از مشکلات را کاهش دهد.

طعم طبیعت در سفره های کلیبر

غذاهای محلی کلیبر، ساده اما سرشار از عطر و خاصیت اند؛